

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถนนพหลโยธิน 1 แขวงจตุรัส อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2507-7444 โทรสาร 0-2547-5631

Department of Trade Negotiations Ministry of Commerce
44/100 Nonthaburi 1 Rd., Bangkrasor, Amphoe Muang, Nonthaburi 11000
Tel. (66) 2507-7444 Fax. (66) 2547-5631
www.dtn.go.th www.thaifits.com

50 ปี กรมการค้าต่างประเทศ

ทำ การ ทำ การ

คำถามคำตอบ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้จัดตั้ง Call Center เบอร์ 02-5077555 ของกรมฯ ขึ้นมา เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนประชาชนทุกภาคส่วนที่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวเนื่องกับผลการเจรจาของกรมฯ หรือมีคำถามเกี่ยวกับการดำเนินการของกรมฯ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement : FTA)

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศต้องขอขอบคุณทุกท่านที่เมื่อมีข้อสงสัยหรือข้อข้องใจ ได้ให้โอกาสกรมฯ ผ่านทาง Call Center ในการไขปัญหาต่างๆ เหล่านั้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ Call Center และประชาชนทุกภาคส่วน กรมฯ จึงได้รวบรวมคำถามต่างๆ ที่ Call Center ได้ตอบเป็นประจำ จัดพิมพ์เป็นเล่ม เพื่อให้ผู้ใช้บริการทุกท่านได้รับทราบข้อมูลและความคืบหน้าในการดำเนินงานของกรมฯ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านคงจะใช้บริการ Call Center ของกรมฯ มากยิ่งขึ้นในอนาคต และโปรดอย่าลืมว่า เมื่อท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการค้าเสรี **เราคือ Call Center 02-5077555**

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
กันยายน 2551

สารบัญ

ภาพรวม FTA	5
FTA รายประเทศ	29
อาเซียน (ASEAN)	65
องค์การการค้าโลก (WTO)	81
การค้าระหว่างประเทศ	99

ภาพรวม FTA

คำถาม

1

ทำไทยต้องทำความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement : FTA) ทำแล้วได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

คำตอบ

ปัจจุบันสถานการณ์การแข่งขันในตลาดโลกได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ไทยต้องพึ่งพิงการค้าระหว่างประเทศมากขึ้นเรื่อยๆ การส่งออกถือเป็นจักรกลสำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยนำรายได้เข้าประเทศกว่า 3 ล้านล้านบาทต่อปี คิดเป็นครึ่งหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทั้งหมด การทำ FTA จึงมีเหตุผลสำคัญเพื่อประโยชน์ต่างๆ ดังนี้

- ช่วยรักษาตลาดเดิม และขยายการค้าสู่ตลาดใหม่ เพิ่มโอกาสในการส่งออกสินค้าและบริการของไทยที่มีศักยภาพ
- ลดอุปสรรคด้านภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษีระหว่างกัน
- ลดการพึ่งพาสิทธิพิเศษด้านภาษี (Generalized System of Preference : GSP) ซึ่งมีความไม่แน่นอน
- ดึงดูดต่างชาติให้ย้ายฐานการผลิตและการลงทุนมาไทยมากขึ้น ขณะเดียวกันสนับสนุนคนไทยไปลงทุนต่างประเทศ
- ผลักดันให้มีการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาที่มีศักยภาพ

คำถาม

2

มีหลักเกณฑ์อะไรในการคัดเลือกประเทศที่จะทำ FTA

คำตอบ

รัฐบาลได้เลือกประเทศที่จะทำ FTA โดยมีเหตุผลสำคัญ เพื่อรักษาสถานภาพและศักยภาพในการส่งออกของไทยในการขยายโอกาสการส่งออก และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าไทย โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกประเทศที่ทำ FTA ดังนี้

- เป็นตลาดการค้าดั้งเดิมของไทย เช่น สหรัฐฯ และญี่ปุ่น ฯลฯ
- ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ เช่น จีน อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ฯลฯ
- แหล่งวัตถุดิบที่มีคุณภาพราคาต่ำ เช่น จีน อินเดีย ฯลฯ
- ประเทศที่มีศักยภาพด้านการค้าและการลงทุน เช่น เปรู สมาคมการค้าเสรียุโรป (European Free Trade Association : EFTA) และเป็นประตูเชื่อมโยงการค้าและการลงทุนไปสู่ประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง

คำถาม
3

มีการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินพลได้ - พลเสีย
ในการทำ FTA หรือไม่

คำตอบ

ในการเจรจา FTA ได้มีการดำเนินการด้วยความโปร่งใสและรอบคอบ โดยมีการศึกษาล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน ทั้งก่อนและหลังการเจรจา

ก่อนการเจรจา ได้จัดจ้างสถาบันการศึกษาและนักวิชาการศึกษา วิเคราะห์เบื้องต้นถึงความเป็นไปได้และประเมินผลดี ผลเสียในการทำ FTA กับประเทศต่างๆ กว่า 20 ฉบับรวมทั้งร่วมศึกษากับบางประเทศที่แสดงความสนใจอยากทำ FTA กับไทย เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และชิลี เป็นต้น ซึ่งหากกลุ่มประเทศ / ประเทศใดในภาพรวมได้มากกว่าเสียก็จะเจรจาต่อไป

ระหว่างการเจรจา ได้มีการประชุมหารือกับภาคเอกชนรวมทั้งศึกษาวิเคราะห์เพิ่มเติมและประเมินผลเป็นระยะๆ ควบคู่กันไป หากมีประเด็นต้องแก้ไขก็จะศึกษาทบทวน

หลังการเจรจา ติดตามและประเมินผลภายหลังความตกลงมีผลบังคับใช้ รวมถึงแนวทางการขยายประโยชน์จากการจัดทำ FTA

คำถาม
4

สถานะการเจรจา FTA ของไทยกับประเทศต่างๆ เป็นอย่างไร

คำตอบ

รัฐบาลได้พิจารณาทบทวนการทำ FTA แล้วมีมติให้ดำเนินการ ดังนี้

- การเจรจาในกรอบอาเซียนให้เจรจาต่อไป เช่น อาเซียน-จีน อาเซียน-อินเดีย ฯลฯ
- สำหรับการจัดทำ FTA ระหว่างสองประเทศ หากไทยได้ประโยชน์ก็ให้เจรจาต่อไป
- หาก FTA ใด ประเทศไทยเสียเปรียบหรือยังไม่พร้อม ให้ชะลอ / ระงับการเจรจาไปก่อน

ปัจจุบันประเทศไทยมีการจัดทำ FTA กับ 8 ประเทศ และ 2 กลุ่มเศรษฐกิจ (ASEAN, BIMSTEC) โดยแบ่งตามสถานะการเจรจาเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- 1) FTA ที่เจรจาเสร็จและมีผลใช้บังคับแล้ว ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น จีน อินเดีย (82 รายการ) อาเซียน-จีน
- 2) FTA ที่ลงนามแล้ว แต่ยังไม่เป็นผลบังคับใช้ ได้แก่ เปรู (Early Harvest) และอาเซียน-ญี่ปุ่น
- 3) FTA ที่สรุปผลได้แล้ว รอการลงนาม ได้แก่ อาเซียน-เกาหลี อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ อาเซียน-อินเดีย

- 4) FTA ที่อยู่ในระหว่างการเจรจา ได้แก่
- อินเดีย (สินค้าที่เหลือ บริการและการลงทุน)
 - เปรู (สินค้าที่เหลือ บริการและการลงทุน)
 - BIMSTEC
 - EFTA
 - อาเซียน-จีน (การลงทุน และการเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 2)

5) FTA ที่มีการชะลอการเจรจา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และบาห์เรน

คำถาม

5

หลังจากการจัดทำ FTA กับ 5 ประเทศ (ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน อินเดีย และญี่ปุ่น) ทำให้การค้าขยายตัวมากขึ้นหรือไม่

คำตอบ

หลังจากที่ไทยได้จัดทำ FTA กับ 5 ประเทศ (ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน อินเดีย และญี่ปุ่น) ทำให้การค้าระหว่างไทย กับประเทศดังกล่าวขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก

สำหรับในปี 2550 มูลค่าการค้าระหว่างไทย กับประเทศคู่สัญญา FTA 5 ประเทศ มีมูลค่ารวม 92,866 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2549 16.9% และไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้ากับทุกประเทศ ยกเว้นจีน และญี่ปุ่น

ไทย-ออสเตรเลีย

ในปี 2550 การค้าระหว่างไทยและออสเตรเลีย มีมูลค่า 9,526 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 22.8% จากปี 2549 โดยไทยส่งออกเป็นมูลค่า 5,725 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 31.6% นำเข้าเป็นมูลค่า 3,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 11.4% ไทยเป็นฝ่ายเกินดุลมูลค่า 1,925 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายการ	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)			อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
	2548	2549	2550	2548	2549	2550
การค้า	6,428	7,760	9,526	37.8	20.7	22.8
การส่งออก	3,175	4,350	5,725	28.6	37.0	31.6
การนำเข้า	3,253	3,410	3,800	48.0	4.8	11.4
ดุลการค้า	-78	940	1,925	-	-	-

สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เป็นต้น

สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ น้ำมันดิบ ถ่านหิน ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ยานยนต์ กระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษ และเนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค เป็นต้น

ไทย-นิวซีแลนด์

ในปี 2550 การค้าระหว่างไทยและนิวซีแลนด์ มีมูลค่า 1,028 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 21.4% จากปี 2549 โดยส่งออกเป็นมูลค่า 616 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 17.1% นำเข้ามูลค่า 412 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 28.5% โดยไทยยังได้ดุลการค้ากับนิวซีแลนด์มูลค่า 204 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายการ	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)			อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
	2548	2549	2550	2548	2549	2550
การค้า	774	847	1,028	36.6	9.4	21.4
การส่งออก	521	526	616	58.0	0.8	17.1
การนำเข้า	253	321	412	6.8	27.0	28.5
ดุลการค้า	268	205	204	-	-	-

สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น

สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ น้ำมันดิบ นมและผลิตภัณฑ์นม กระดาษและเยื่อกระดาษ ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ ผัก ผลไม้ และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้ เป็นต้น

ไทย-อินเดีย

ในปี 2550 การค้าระหว่างไทยและอินเดียมีมูลค่า 4,731 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 38.0% จากปี 2549 โดยส่งออกเป็นมูลค่า 2,664 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 47.2% นำเข้ามูลค่า 2,066 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 27.7% โดยไทยเกินดุลการค้ากับอินเดียมูลค่า 598 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับการค้าสินค้าแร่ลดภาษี 82 รายการที่ได้เปิดเสรีแล้วระหว่างไทยกับอินเดีย มีมูลค่าขยายตัวจาก 364 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2549 เป็น 451 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2550 คือเพิ่มขึ้น 23.9%

รายการ	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)			อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
	2548	2549	2550	2548	2549	2550
การค้า	2,806	3,428	4,731	37.0	22.2	38.0
การส่งออก	1,530	1,810	2,664	67.5	18.3	47.2
การนำเข้า	1,276	1,618	2,066	12.4	26.8	27.7
ดุลการค้า	254	192	598	-	-	-

สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช เคมีภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เป็นต้น

ไทย-จีน

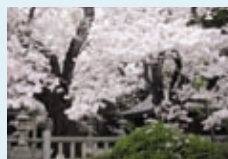
ในปี 2550 การค้าระหว่างไทยและจีนมีมูลค่า 31,062 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2549 22.6% โดยส่งออกเป็นมูลค่า 14,836 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 26.5% นำเข้าเป็นมูลค่า 16,226 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 19.3% ไทยขาดดุลการค้ากับจีนมาโดยตลอดตั้งแต่ก่อนทำ FTA แล้ว ในช่วงปี 2548 - 2550 ขาดดุลเฉลี่ยปีละประมาณ 1,752 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตามการขาดดุลการค้ามีแนวโน้มลดลง

โดยปี 2550 ไทยขาดดุลการค้าจีนลดลงจาก 1,876 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2549 เป็น 1,390 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2550

รายการ	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)			อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
	2548	2549	2550	2548	2549	2550
การค้า	20,326	25,332	31,062	33.2	24.6	22.6
การส่งออก	9,168	11,728	14,836	28.9	27.9	26.5
การนำเข้า	11,158	13,604	16,226	37.0	21.9	19.3
ดุลการค้า	-1,990	-1,876	-1390	-	-	-

สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปจีนเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา เม็ดพลาสติก น้ำมันสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์ เป็นต้น

สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากจีนเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ส่วนประกอบและอุปกรณ์ของเครื่องจักร เคมีภัณฑ์ ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช และสัตว์ เป็นต้น

ไทย - ญี่ปุ่น

ในปี 2550 การค้าระหว่างไทยและญี่ปุ่นมีมูลค่า 46,519 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2549 10.6% โดยไทยส่งออกไปญี่ปุ่นเป็นมูลค่า 18,119 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 10.6% และนำเข้าจากญี่ปุ่นเป็นมูลค่า 28,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 10.7% ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า 10,282 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายการ	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)			อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
	2548	2549	2550	2548	2549	2550
การค้า	41,123	42,054	46,519	14.9	2.3	10.6
การส่งออก	15,090	16,386	18,119	11.9	8.6	10.6
การนำเข้า	26,033	25,668	28,400	16.8	-1.4	10.7
ดุลการค้า	-10,943	-9,282	-10,281	-	-	-

สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเลนส์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เป็นต้น

สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องจักรและส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า และเคมีภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นสินค้าทุนและวัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อใช้ส่งออกต่อไป

อย่างไรก็ตาม การค้าระหว่างไทยและญี่ปุ่น ยังมีปัญหาต่างๆ ที่ต้องแก้ไข คือ

- สินค้าปลาน้ำกระป๋อง ยังไม่สามารถใช้สิทธิทางภาษีได้ เนื่องจากไม่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะต้องเจรจากับญี่ปุ่นเพื่อหาช่องทางที่จะสามารถใช้สิทธิได้ในอนาคตต่อไป

- สินค้าเหล็กที่ไทยกำหนดโควตานำเข้าปลอดภาษี เพื่อนำมาใช้ในการอุตสาหกรรมยานยนต์ ยังนำเข้าไม่ได้ เนื่องจากต้องรอการแก้ไขประกาศกระทรวงการคลัง ซึ่งขณะนี้กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว

- สินค้าสับปะรดสดที่ญี่ปุ่นกำหนดโควตานำเข้าปลอดภาษี ไทยยังไม่มีการใช้สิทธิ เนื่องจากมีข้อกำหนดไว้ว่าจะต้องเป็นสับปะรดทั้งผลที่มีน้ำหนักไม่เกิน 900 กรัมต่อผล ซึ่งสับปะรดสดไทย มีน้ำหนักต่อผลเกิน 900 กรัม

คำถาม

6

การทำให้ FTA รัฐบาลให้ความสำคัญกับกรณี
ส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วนหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

ในการเจรจาจัดทำ FTA รัฐบาลได้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ยึดหลักการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย โดยได้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนทั้งกลุ่มที่มีส่วนได้เสีย และกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำ FTA ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับการเจรจา โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ได้ ดำเนินการดังนี้

การสร้างความรู้ความเข้าใจ

(1) จัดสัมมนาเผยแพร่ผลการเจรจาต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) เกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(2) เผยแพร่ข้อมูลผลการเจรจา FTA อย่างกว้างขวาง ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

(3) ได้จัดทำ Website <http://www.thaifta.com>

เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่อง FTA ซึ่งรวมถึงความคืบหน้า / สถานะการเจรจา FTA ต่างๆ

(4) จัดตั้ง Call Center เพื่อตอบข้อซักถามทางโทรศัพท์ที่ หมายเลข 02-507-7555 และร่วมกับกรมส่งเสริมการส่งออกในการให้บริการข้อมูลแก่ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตอบข้อซักถามเกี่ยวกับ FTA ณ ศูนย์ One Stop Service กรมส่งเสริมการส่งออก ถนนรัชดาภิเษก

การมีส่วนร่วม กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ได้มีการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนอย่างใกล้ชิด ทั้งก่อนระหว่าง และหลังการเจรจา ทั้งนี้ได้มีการดำเนินการดังนี้

(1) ได้จัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนดังนี้

- กรอบการเจรจาการค้าเสรีของไทย : อาเซียน-คู่เจรจา เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2550 ณ โรงแรมอโนมา กรุงเทพฯ
- ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น ในวันที่ 8 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ
- ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมโซฟิเทล เซ็นทารา แกรนด์ กรุงเทพฯ

(2) จัดประชุมหารือกับผู้ผลิต ผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมกว่า 30 สาขา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภาครัฐและเอกชนอย่างใกล้ชิด ทั้งก่อน / ระหว่าง / และหลังการเจรจา เพื่อรับฟังปัญหาอุปสรรค ความพร้อมในการเปิดตลาดสินค้าของไทย รวมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับตัว

(3) ชี้แจงข้อมูลสถานะการเจรจา และรับฟังข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการการชุดต่างๆ ของรัฐสภา ตลอดจนสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฯลฯ เป็นระยะๆ

(4) เข้าร่วมประชุมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ที่จัดขึ้นเป็นประจำและต่อเนื่อง

(5) จัดทำแบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับ FTA เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในการประชุม/ สัมมนาของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศผ่านระบบ Internet และสื่อต่างๆ ตลอดจนการเข้าร่วมศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล โดยผ่าน 4 ช่องทางของ 1111 สำนักนายกรัฐมนตรี

ในยุคโลกาภิวัตน์ การเปิดเสรีการค้าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก เนื่องจากการค้ามีภาวะการแข่งขันสูง สินค้าไทยหลายชนิดไม่ว่าจะเป็นสินค้าเกษตรกรรม หรืออุตสาหกรรมประสบปัญหา ขีดความสามารถในการแข่งขันและมีส่วนแบ่งตลาดลดลง แม้ว่าจะมีการทำ FTA หรือไม่ก็ตาม ซึ่งภาครัฐจะเร่งให้ความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก โดยการจัดตั้งกองทุนปรับโครงสร้างรองรับการเปิดเสรีทางการค้า ซึ่งขณะนี้ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อยกร่างแนวทางในการจัดตั้งกองทุนดังกล่าวแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการในเบื้องต้นดังนี้

วัตถุประสงค์ของกองทุน - ปรับโครงสร้างการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันรองรับโลกาภิวัตน์ โดย

- (1) ช่วยเหลือผู้ประกอบการปรับตัวรองรับเปิดเสรีการค้า
- (2) ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบให้มีรายได้รองรับในช่วงปรับเปลี่ยนงาน / การผลิต
- (3) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการลงทุนในต่างประเทศ

วิธีการดำเนินการ - ศึกษาวิจัยและกำหนดมาตรการช่วยเหลือปรับตัวรองรับ พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนให้การสนับสนุนโครงการ/แผนงาน/กิจกรรม ต่างๆ, ติดตาม/ประเมินผล/ควบคุมการใช้จ่ายเงินกองทุน

แหล่งเงินทุน - ใช้เงินงบประมาณภาครัฐ โดยภาคเอกชนที่ได้รับประโยชน์จ่ายเงินสมทบบางส่วน

สามารถติดต่อสอบถามได้ทั้งจาก Call Center ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ หรือจากทาง Web site ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศดังนี้

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	Call Center
	โทรศัพท์ : 02-507-7555 http://www.dtn.go.th/ http://www.thaifta.com

นอกจากนี้ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศยังได้ร่วมกับกรมส่งเสริมการค้าส่งออก ในการให้บริการข้อมูลและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเรื่อง FTA ณ ศูนย์ One Stop Service กรมส่งเสริมการค้าส่งออก ณ รัชดาภิเษก

1. ในการจัดทำเขตการค้าเสรี เมื่อสรุปผลการเจรจาและมีการลงนามความตกลงแล้ว จะต้องดำเนินการภายในประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายในเรื่องต่างๆ ที่มีอยู่ในความตกลง ที่หลายหน่วยงานดูแลอยู่ เช่น ในเรื่องการลดอัตราอากรขาเข้าของสินค้า กระบวนการคลัง จะออกประกาศกระทรวงการคลัง เพื่อลดหรือยกเลิก อัตราอากรสำหรับสินค้านำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่ทำ FTA กับไทย และแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมฉบับต่างๆ กระทรวงพาณิชย์ออกประกาศระเบียบเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ สำหรับสินค้าที่ได้รับการกำหนดปริมาณการนำเข้า (ทั้งในและนอกโควตา) และออกประกาศเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า และการตรวจคุณสมบัติของสินค้าทางด้านถิ่นกำเนิดที่จะขอใช้สิทธิพิเศษทางด้านภาษีศุลกากรในการส่งออกสินค้าไปยังประเทศ

ที่ทำ FTA กับไทย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการส่งออกและการนำเข้าในราชอาณาจักร พ.ศ. 2522 เป็นต้น

2. เท่าที่ผ่านมา ความตกลงเขตการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว 4 ประเทศ คือ จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย การดำเนินการเพื่อให้ความตกลงมีผลบังคับใช้ทำได้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งสิ้น รัฐบาลไม่ได้ทำความตกลงเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศต่างๆ เกินกว่ากฎหมายที่มีอยู่อนุญาตให้ทำได้

3. หากความตกลงเขตการค้าเสรีที่จะทำให้กับประเทศอื่นๆ ในอนาคต มีประเด็นที่ต้องเปิดเสรีในด้านการค้าสินค้า บริการ หรือการลงทุน เกินกว่าที่กฎหมายปัจจุบันกำหนดไว้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมายตามกระบวนการที่กำหนดไว้ สำหรับกฎหมายแต่ละประเภท เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด เป็นต้น

ทำไมต้องจัดตั้งกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

1. ในการเจรจาเปิดเสรีการค้าทั้งในระดับพหุภาคี ภูมิภาค และทวิภาคีในรูป FTA แม้ว่าจะมีผลให้การค้าขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่สินค้าบางรายการก็ได้รับผลกระทบ เช่น โคเนื้อ ไก่เนื้อ ผลผลิตถั่วเหลือง หอม กระเทียม เครื่องใช้ไฟฟ้า เซรามิก เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยและผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ที่เป็น SMEs

2. ในการเจรจาแม้ได้สร้างภูมิคุ้มกันไว้ในตัวข้อตกลง โดยสินค้า/บริการ ใดที่จะได้รับผลกระทบก็ได้เจรจาให้มีระยะเวลาการลดภาษีก่อนเปิดเสรีที่ยาวนานที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ เช่น 15-20 ปี รวมทั้งมีมาตรการปกป้องพิเศษ (Special safeguard) แต่ในระหว่างนี้มีความจำเป็นที่รัฐต้องเร่งให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวให้อยู่รอดได้

3. แม้ปัจจุบันมีกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ของกระทรวงเกษตรฯ ซึ่งให้ความ

ช่วยเหลือเกษตรกรในการปรับโครงสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แต่มุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้นเท่านั้น ขณะนี้ยังขาดการให้ความช่วยเหลือเพื่อปรับตัวรองรับการเปิดเสรีแก่กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม การเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมและธุรกิจภาคบริการ ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าโดยตรง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกองทุนเพื่อทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มดังกล่าวให้สามารถปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันรองรับการเปิดเสรีได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวม

4. นอกจากนั้น การจัดตั้งในรูปกองทุนจะแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจจริงของรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าทุกภาคส่วนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง

คำถาม

11

คำตอบ

ประโยชน์ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศของกระทรวงเกษตรฯ ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในการปรับโครงสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น

คำถาม

12

คำตอบ

กองทุนมีวิธีการให้ความช่วยเหลือภาคการผลิตได้รับผลกระทบจากการปิดเสรีอย่างไร

1. ภาคการผลิตกลุ่มที่ได้รับผลกระทบต้องจัดทำโครงการขอรับความช่วยเหลือเสนอต่อกองทุนโดยผ่านสถาบันการค้าตามที่กองทุนกำหนด เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

2. ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันเกษตรกรและนักวิชาการทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติโครงสร้างตามหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของกองทุน

3. ความช่วยเหลือของกองทุน จะอยู่ในรูปของเงินทุนเพื่อสนับสนุนในด้าน การศึกษา/วิจัยพัฒนา การจัดหาที่ปรึกษาเพื่อช่วยในการปรับปรุงธุรกิจ การฝึกอบรมอาชีพใหม่ให้กับคนงาน กิจกรรมที่มีผลโดยรวมต่อการสนับสนุนการบริโภค/การตลาดในสาขา/กลุ่มสินค้านั้น การเสริมสร้างสมรรถนะโดยการจัดฝึกอบรม สัมมนา จัดงาน เป็นต้น โดยให้ความช่วยเหลือแต่ละโครงการเป็นระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี

4. มีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการกองทุน ซึ่งในปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการค้าต่างประเทศทำหน้าที่ในการติดต่อ ตรวจสอบและควบคุมใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนเป็นระยะ

คำถาม

13

คำตอบ

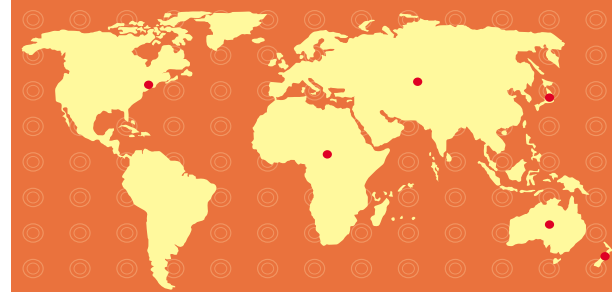
ผลกระทบจากการเปิดการค้าเสรีของไทยกับ
ต่างประเทศมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างไร

ความตกลงเขตการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว
ทั้ง 4 ประเทศ คือ จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์
และอินเดีย ในทางปฏิบัติดำเนินการได้ภายใน
ขอบเขตของกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งสิ้น โดยมี
บางหน่วยงาน เช่น กรมศุลกากร ออกประกาศ
กระทรวงการคลัง เพื่อลดหรือยกเว้นอัตราอากร
สำหรับสินค้านำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่
ทำ FTA กับไทยและประกาศกรมศุลกากรใน
เรื่องหลักเกณฑ์และพิธีการยกเว้นอากรโดยอาศัย
อำนาจตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร
พ.ศ. 2530 กระทรวงพาณิชย์ออกประกาศ /
ระเบียบเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองแสดงการ
ได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วน
โดยอาศัยอำนาจตาม พรบ. การส่งออกและการ
นำเข้าในราชอาณาจักร พ.ศ. 2522 เป็นต้น

นอกจากนี้ ในส่วนของการเปิดเสรีด้านการค้า
บริการและการลงทุนก็เป็นการดำเนินการภายใต้
ขอบเขตของ พรบ.การประกอบธุรกิจของคน
ต่างด้าว พ.ศ. 2542 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ทั้งสิ้น

FTA
รายประเทศ

ประเทศสหรัฐฯ

คำถาม

14

คำตอบ

อัปเดต FTA ไทย-สหรัฐฯ มีความคืบหน้าอย่างไร

ระงับการเจรจาชั่วคราวเนื่องจากปัญหาด้านการเมืองของฝ่ายไทย ซึ่งหากจะมีการเจรจากันต่อไปจะต้องเป็นนโยบายของรัฐบาลใหม่ของไทยที่มาจาก การเลือกตั้ง ซึ่งทั้งนี้ต้องดูการผ่านกฎหมาย Trade Promotion Authority ของสหรัฐฯ ประกอบด้วย ว่ารัฐสภาสหรัฐฯ ให้อำนาจแก่ประธานาธิบดีในการเจรจาการค้าเสรีหรือไม่

ประเทศออสเตรเลีย

คำถาม

15

คำตอบ

จะส่งแรงงานไปออสเตรเลีย ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลีย (Thailand - Australia Free Trade Agreement : TAFTA) มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

1. ต้องได้รับสัญญาการว่าจ้างจากนายจ้างในออสเตรเลียให้เข้าไปทำงาน และนายจ้างในออสเตรเลียได้แสดงหลักฐานต่อกระทรวงตรวจคนเข้าเมืองออสเตรเลีย ณ ประเทศออสเตรเลีย

ว่าจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนการว่าจ้างเพื่อธุรกิจ แล้วนำหลักฐานนั้นมายื่นขอวีซ่านักธุรกิจผ่านสถานทูตออสเตรเลีย ณ กรุงเทพฯ

2. หลังจากได้รับวีซ่าแล้ว ก่อนวันเดินทางไม่น้อยกว่า 10 วัน จะต้องมาแสดงตัว ณ สำนักงานบริหารแรงงานไทยในต่างประเทศ กรมการจัดหางานที่สำนักงานใหญ่ หรือที่สำนักงานจัดหางานจังหวัด และกรอกแบบแจ้งการเดินทางไปทำงานต่างประเทศด้วยตนเอง (แบบ จง.39) เมื่อกรมการจัดหางานตรวจสอบหลักฐานและแบบ (จง.39) แล้ว จะออกแบบรายงานการเดินทางออกนอกราชอาณาจักร (จง.12) ให้กับคนงาน

3. นำ จง.12 และหนังสือเดินทาง แจ้งเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจคนหางานที่ท่าอากาศยาน เมื่อเจ้าหน้าที่ฯ ประทับตราอนุญาตแล้วจึงนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองก่อนเดินทางออกนอกประเทศ

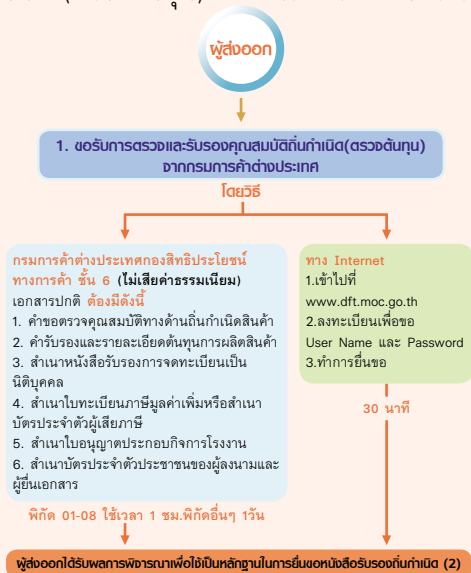
4. เมื่อเดินทางไปถึงออสเตรเลีย จะต้องรายงานตัวต่อสำนักงานแรงงานในต่างประเทศ / สถานกงสุลหรือสถานทูต

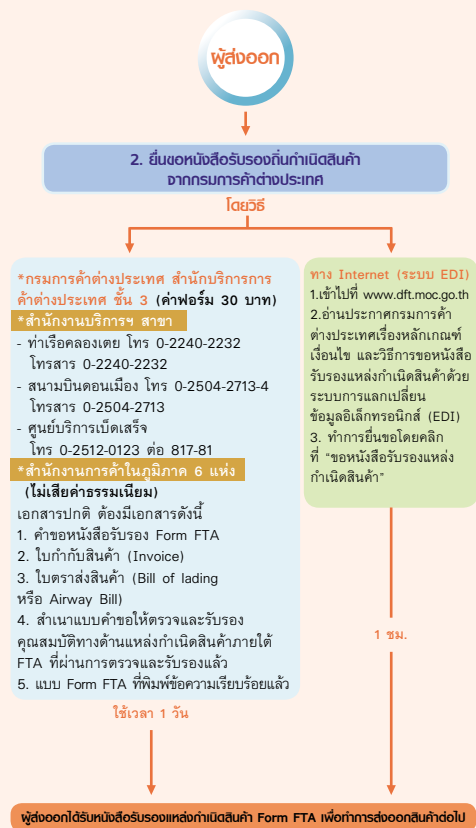
ขั้นตอนการส่งออกเพื่อการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรภายใต้ FTA ไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)

ขั้นตอนการส่งออกภายใต้ TAFTA นั้นจะมีการดำเนินการตามขั้นตอนปกติ โดยจะเพิ่มขั้นตอนการขอใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรดังต่อไปนี้

1. ขอรับการตรวจและรับรองคุณสมบัติถิ่นกำเนิด (ตรวจต้นทุน) จากกรมการค้าต่างประเทศ

2. ยื่นของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจากกรมการค้าต่างประเทศ

ธุรกิจที่ออสเตรเลียเปิดตลาดให้ไทยไปทำธุรกิจ และทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร ผู้จัดการและผู้เชี่ยวชาญ มีดังต่อไปนี้

(1) บริการธุรกิจ

ที่ปรึกษากฎหมาย บัญชี ภาษี สถาปัตยกรรม วิศวกรรม วางผังเมือง ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ การวิจัยและการพัฒนาทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ บริการอสังหาริมทรัพย์ เช่ายานพาหนะ และเครื่องจักร โฆษณา วิจัยตลาดและสำรวจความคิดเห็น ที่ปรึกษาด้านการจัดการ ที่ปรึกษาด้านการจัดการปศุสัตว์และเพาะปลูก ที่ปรึกษาด้านการประมง จัดหางาน รักษาความปลอดภัย ทำความสะอาด ถ่ายภาพ จัดประชุม รับโทรศัพท์ อัดสำเนา ล่ามและแปล รวบรวมจดหมาย ที่ปรึกษาออกแบบภายใน บริการสถาปัตยกรรม ภูมิทัศน์ บริการคอมพิวเตอร์ บริการเกี่ยวกับการทำเหมือง ที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคนิค และบริการซ่อมบำรุงรถยนต์

(2) บริการสื่อสาร

โทรศัพท์ บริการรับ-ส่งข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีแบบ Packet-switched บริการรับ-ส่งข้อมูลโดย

ใช้เทคโนโลยีแบบ Circuit-switched โทรเลข เทเล็กซ์ โทรสาร บริการให้เช่าวงจรสำหรับใช้เฉพาะกลุ่ม และบริการมูลค่าเพิ่มอื่นๆ (ได้แก่ Digital Cellular, Paging, Personal Communications, Trunked Radio System Services, Mobile Data Services, Electronic Mail, On-line information and database, EDI, Value-added Facsimile Services และ Code & Protocol Conversion

(3) บริการก่อสร้าง

งานก่อสร้างทั่วไปสำหรับอาคาร งานก่อสร้างทั่วไปสำหรับวิศวกรรมโยธา งานติดตั้งและประกอบ และงานทำให้อาคารเสร็จสมบูรณ์

(4) บริการจัดจำหน่าย

นายหน้าตัวแทน คำส่ง คำปลีก (ยกเว้นยา) และเฟรนไชส์

(5) บริการศึกษา

มัธยมศึกษา วิทยาลัย มหาวิทยาลัย สถาบันสอนภาษาอังกฤษ สถาบันสอนภาษาไทย

(6) สถาบันสอนทำอาหารไทย และสถาบันสอนนวดไทย

(7) บริการสิ่งแวดล้อม

การจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะ การจัดการขยะอันตราย มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง

คุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิทัศน์ และบริการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

(8) บริการสุขภาพ

การรักษาความผิดปกติของมือและเท้า

(9) บริการท่องเที่ยว

โรงแรม ภัตตาคาร ตัวแทนเดินทาง ผู้ประกอบการนำเที่ยว และมัคคุเทศก์

(10) บริการนันทนาการ วัฒนธรรม และกีฬา

บริการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ บริการกีฬา และบริการสวนสาธารณะและชายหาด

(11) บริการขนส่ง

■ การขนส่งทางทะเล

การขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างประเทศ การให้เช่าเรือระหว่างประเทศ คลังสินค้า ตัวแทนบริหารจัดการขนส่ง ตรวจสอบสินค้าก่อนขนส่ง ขนถ่ายสินค้า พิธีการทางศุลกากร และตัวแทนเรือ

■ การขนส่งทางอากาศ

ซ่อมบำรุงเครื่องบิน ระบบสำรองที่นั่งทางคอมพิวเตอร์ และบริการภาคพื้น

■ การขนส่งทางบก

การขนส่งผู้โดยสาร การขนส่งสินค้า

■ การขนส่งทางท่อ

การขนส่งน้ำมันและสินค้าอื่นๆ

■ บริการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทุกรูปแบบ

คลังสินค้า ตัวแทนจัดการขนส่ง และตรวจสอบสินค้าก่อนขนส่ง

(12) ธุรกิจที่มีให้บริการ

การผลิตสินค้าทุกประเภท การทำเหมืองแร่ทุกประเภท

มีกำหนดระยะเวลาการอนุญาตให้ทำงาน ดังนี้

■ กรณีที่กิจการที่มีสำนักงานใหญ่ในไทยไปตั้งสาขาหรือบริษัทในเครือในออสเตรเลียจะอนุญาตโอนย้ายคนไทยที่ทำงานอยู่ในตำแหน่งผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือผู้เชี่ยวชาญในกิจการที่มีสำนักงานใหญ่ในไทยไปทำงานในสาขาหรือบริษัทในเครือในออสเตรเลีย ได้คราวละ 4 ปี ต่ออายุได้รวมเป็น 10 ปี

■ กรณีที่ได้รับการว่าจ้างจากกิจการในออสเตรเลียจะอนุญาตให้คนไทยไปทำงานเป็นผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือผู้เชี่ยวชาญตามสัญญาจ้างงานหรือสัญญาจ้างบริการได้คราวละ 3 ปี รวมทั้งให้พ่อครัว/แม่ครัวที่ได้รับหนังสือรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานสาขาผู้ประกอบการอาหารไทยจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานและมีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 3-5 ปี เข้าไปทำงานได้คราวละ 4 ปี

■ อนุญาตให้คู่สมรสและบุตรของคนไทยที่ทำงานเป็นผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือผู้เชี่ยวชาญของกิจการไทยที่ไปตั้งสาขาหรือกิจการในเครือในออสเตรเลียสามารถทำงานประเภทใดก็ได้ที่ไม่ขัดต่อกฎหมายในระยะเวลาเดียวกับคนไทยผู้นั้น

ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศนิวซีแลนด์

คำถาม
18

การทำ FTA กับออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และโคนม ได้รับความ
เดือดร้อนมาก รัฐบาลได้มีการดำเนินการอย่างไรบ้าง

คำตอบ

โคนมโคเนมและผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าเกษตรที่ค่อนข้างอ่อนไหว และเกี่ยวข้องกับเกษตรกรจำนวนมาก ในการเจรจากับออสเตรเลีย รัฐบาลก็ได้ดำเนินการมาตรการบรรเทาผลกระทบโดยเจรจาให้มีระยะเวลาในการเปิดตลาดนาน 15-20 ปี และมีการกำหนดโควตาเฉพาะให้กับออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ รวมทั้งมีมาตรการปกป้องพิเศษด้วย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นมผงขาดมันเนย เป็นสินค้าที่มีโควตาภาษีภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) โดยมีข้อผูกพันให้ต้องเปิดตลาดให้สมาชิก WTO ในปริมาณโควตา 55,000 ตัน/ปี ภาษีในโควตา 20% ส่วนภาษีนอกโควตาสูงถึง 216% แต่ในทางปฏิบัติ มีการนำเข้าจริงประมาณ 70,000 ตัน/ปี ซึ่งเป็นการนำเข้าเกินโควตาประมาณ 15,000 ตัน โดยเก็บภาษีนำเข้าเพียง 5% เนื่องจากเป็นสินค้าที่ผลิตได้ไม่พอเพียงกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ

ภายใต้ FTA ไทย-ออสเตรเลีย ไทยเปิดโควตาเฉพาะให้กับออสเตรเลียประมาณ 2,200-3,500 ตันในแต่ละปี รวมระยะเวลา 20 ปี (2548 - 2568) ซึ่งจำนวนดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของ 15,000 ตันข้างต้นที่ไทยต้องนำเข้าอยู่แล้ว แม้จะไม่มี FTA เกษตรกรจึงมีเวลาปรับตัวยาวนานถึง 20 ปีก่อนที่จะยกเลิกโควตาภาษี และเก็บภาษี 0% ในปีที่ 20

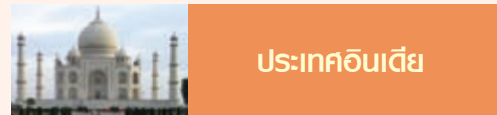
สำหรับนิวซีแลนด์ ไทยไม่ได้มีการเปิดโควตานมผงขาดมันเนยให้เป็นพิเศษเหมือนกับออสเตรเลีย แต่ทยอยลดภาษีโดยใช้เวลา 20 ปี

เนื้อโคแซเอ็นแซแซ็ง ไทยได้ขอเวลาในการปรับตัวนานถึง 15 ปี และมีมาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguard) รวมทั้งมีการกำหนดโควตาการนำเข้า ดังนั้นหากมีการนำเข้าเกินปริมาณที่กำหนดไว้ในแต่ละปี (ปี 2548 ปริมาณ 776 ตัน และทยอยเพิ่มขึ้นเป็น 1,613 ตัน ในปี 2563) จะต้องกลับไปเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้น คือ 51% หรือ MFN ทั้งนี้ มาตรการปกป้องในสินค้านี้ใช้กับนิวซีแลนด์ด้วยเช่นกัน

รัฐบาลได้อนุมัติเงินช่วยเหลือในการจัดทำโครงการรองรับการปรับตัวแก่ผู้เลี้ยงโคเนื้อและโคนมในโครงการนาหญ้า และโครงการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเลี้ยงโคนมและการรณรงค์บริโภคนมโคสด

นอกจากนี้ไทยยังได้เสนอโครงการความร่วมมือด้านการพัฒนาปศุสัตว์กับนิวซีแลนด์ 6 โครงการ

ประเทศอินเดีย

กำหนด
19
กำหนด

ขั้นตอนการทำ FTA ไทย-อินเดีย

การทำ FTA ไทย-อินเดียมีขั้นตอนเรียงลำดับดังนี้

(1) มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Working Group: JWG) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย โดยทั้งสองฝ่ายผลัดกันเป็นเจ้าภาพการจัดประชุม JWG ไทย-อินเดีย รวม 4 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน-ธันวาคม 2545 สรุปผลได้ว่าการจัดทำ FTA ไทย-อินเดียจะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันในการขยายความสัมพันธ์ทางการค้า การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว การศึกษา การเงินและการธนาคาร การบิน การสาธารณสุข และการขนส่งระหว่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ ไทยจะได้รับประโยชน์จากการปรับลดภาษีนำเข้าของอินเดีย ทำให้การส่งออกขยายตัว โดยเฉพาะสินค้าสิ่งทอ ผลิตภัณฑ์จากหนัง เคมีภัณฑ์ ยาง และพลาสติก โลหะอื่นๆ ยานยนต์และชิ้นส่วน และอุปกรณ์ไฟฟ้า ส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

(2) ไทยและอินเดียได้จัดตั้งคณะเจรจา (Joint Negotiating Group: JNG) เพื่อจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้ง FTA ไทย-อินเดีย ซึ่งเป็นกรอบแนวทางการเปิด

เสรีการค้าสินค้า การค้าบริการและการลงทุน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้สลับเป็นเจ้าภาพจัดประชุม JNG รวม 6 ครั้ง ในช่วงเดือนธันวาคม 2545 - เดือนตุลาคม 2546 และทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามความตกลงฯ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไทย (นายอดิศักดิ์ โพธารามิก) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมแห่งอินเดีย (H.E.Mr.Arun Jaitley) โดยในระยะแรกได้กำหนดให้มีการเร่งลดภาษีบางส่วน (82 รายการ)

(3) ไทยและอินเดียได้จัดตั้งคณะกรรมการเจรจาเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย (India-Thailand Trade Negotiating Committee : TNC) ขึ้นเพื่อเจรจารายละเอียดตามมาตรฐานต่างๆ ภายใต้กรอบความตกลง FTA ไทย-อินเดีย และจัดทำข้อตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ทั้งด้านการค้าและการลงทุนระหว่างกัน และได้จัดตั้งคณะทำงานกลุ่มย่อย (Working Groups) เพื่อเจรจาในรายละเอียดเฉพาะเรื่องและรายงานผลต่อ TNC เช่น กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า กลไกระงับข้อพิพาท การค้าบริการ และการลงทุน เป็นต้น

คำถาม

20

คำตอบ

งทราบอัตราภาษีของสินค้า 82 รายการของ FTA ไทย-อินเดีย

ปัจจุบัน ภาษีสินค้า 82 รายการได้ลดลงเหลือ 0% ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2549

คำถาม

21

คำตอบ

อัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยภายในประเทศอินเดีย

ในปีงบประมาณ 2006 -2007 ของอินเดีย อินเดียได้ปรับลดอัตราภาษีสินค้าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ลงเหลือร้อยละ 7.5-10 และมีแนวโน้มลดอัตราภาษีอย่างต่อเนื่อง แต่มีการเก็บอากรเพิ่มเติมร้อยละ 4 สำหรับการนำเข้าสินค้า และยังคงมาตรการที่มีใช้ภาษีที่สำคัญคือมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping) และมาตรการปกป้อง (Safeguard) ในกลุ่มสินค้าเกษตรและสิ่งทอ

คำถาม

22

คำตอบ

สิทธิและประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี ไทย - อินเดีย

1. ขยายมูลค่าการค้า ในการเจรจา FTA กับอินเดีย ได้มีการตกลงรายการสินค้าเร่งลดภาษี (Early Harvest Scheme :EHS) จำนวน 82 รายการ

ครอบคลุมสินค้าส่งออกสำคัญของไทย เช่น เงาะ มังคุด ทุเรียน ลำไย อัญมณี และ เครื่องประดับ เครื่องปรับอากาศ ชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นต้น โดยปัจจุบันภาษีได้ลดเหลือ 0% แล้ว ตั้งแต่ 1 ก.ย. 49 เป็นต้นมา นับตั้งแต่มีการเริ่มลดภาษีสินค้า EHS ทำให้การค้ารวมของสินค้านี้ขยายตัวเพิ่มขึ้นตลอด ส่งผลให้ไทยได้เปรียบดุลการค้าอินเดียเป็นครั้งแรกในปี 2548 และ การค้ารวมในปี 2549 มีมูลค่าสูงถึง 3,428 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปี 2550 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นจากปี 2549 ถึงร้อยละ 38 คือมีมูลค่า การค้ารวม 4,730 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ดังนั้น การเจรจาลดภาษีสินค้าที่เหลืออีกกว่า 5,000 รายการ จะทำให้มูลค่าระหว่างสองประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นอีกมาก

2. ขยายการส่งออก เศรษฐกิจอินเดียขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ใน 3 ปีที่ผ่านมา มีอัตราเฉลี่ย 8% ในไตรมาสแรกของปี 2549 อยู่ที่ 9.3% และการผลิตภาคอุตสาหกรรมของอินเดียยังเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องการวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปใช้ในการผลิตมากขึ้นกลุ่มชนชั้นกลางของอินเดียมีอยู่ประมาณ 300 ร้อยล้านคน มีอำนาจซื้อสูงและมีความต้องการบริโภคมากขึ้น ดังนั้นการทำ FTA

กับอินเดีย จะช่วยสนับสนุนให้สินค้าไทยมีโอกาสขยายการส่งออกไปยังตลาดอินเดียได้มากขึ้น โดยเฉพาะรถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล และส่วนประกอบของเครื่องจักร เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ของที่ทำด้วยทองแดง เป็นต้น

3. เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าของอินเดียยังอยู่ในระดับสูง ดังนั้น การเจรจาเพื่อให้อินเดียเปิดเสรีการค้าสินค้าให้มากขึ้นจะส่งผลให้อัตราภาษีนำเข้าลดลง ทำให้สินค้าไทยสามารถเข้าไปแข่งขันในตลาดอินเดียได้

4. เสริมสร้างความร่วมมือด้านต่างๆ ในการเจรจา FTA กับอินเดีย มีการจัดตั้งคณะทำงานกลุ่มย่อยเพื่อหารือประเด็นการเสริมสร้างความร่วมมือในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำมาตรการเยียวยาทางการค้า ความร่วมมือทางด้านมาตรการสุขอนามัย ความร่วมมือด้านมาตรฐาน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้ง่าย เนื่องจากมีกลไกการเจรจาที่ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทำให้ความร่วมมือระหว่างสองประเทศเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว

5. ขยายการค้าบริการและการลงทุน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าบริการและการลงทุน และจะมีการเจรจาเพื่อเปิดเสรีสาขาที่มีความพร้อม ในส่วนของการลงทุนจะสร้างภาวะที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนระหว่างสองประเทศ ซึ่งจะเปิดโอกาสให้นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ เช่นการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อาหารแปรรูป เป็นต้น

ประเทศญี่ปุ่น

คำถาม

23

FTA ไทย-ญี่ปุ่น (Japan – Thailand Economic Partnership Agreement : JTEPA) มีวาระอนุวัติสหกรณ์ยานยนต์ไทยเคไหน อย่างไร

คำตอบ

- ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย
- สินค้าประเภทชิ้นส่วนยานยนต์ จะทยอยลดอัตราอากรขาเข้าแบบมีระยะเวลาปรับตัว ชิ้นส่วนที่สูงกว่าร้อยละ 20 จะลดลงเหลือร้อยละ 20 และทยอยลดลงเป็น 0% ในปีที่ 6 หลังความตกลงมีผลบังคับใช้
- สินค้าเครื่องยนต์ จะคงภาษีเดิมไว้ 7 ปี และยกเลิกในปีที่ 8

คำถาม

24

ทำไมต้องทำ FTA กับญี่ปุ่น

คำตอบ

ญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าอันดับ 1 ของประเทศไทย โดยไทยนำเข้าจากญี่ปุ่นมากเป็นอันดับ 1 และส่งออกไปญี่ปุ่นเป็นอันดับ 2 ในขณะที่ยังเป็นคู่ค้าที่สำคัญของญี่ปุ่นคือ ญี่ปุ่นนำเข้าจากไทยเป็นอันดับ 10 และส่งออกมาไทยเป็นอันดับ 6

- ญี่ปุ่นเป็นนักลงทุนอันดับ 1 ของไทย
- เป็นการกระชับความสัมพันธ์ให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น และสร้างความมั่นใจให้กับญี่ปุ่นที่จะต้องค้าขายและลงทุนในไทยมากขึ้น
- ญี่ปุ่นอยู่ระหว่างเจรจา FTA กับประเทศในอาเซียน ไทยไม่ทำจะเสียเปรียบประเทศในกลุ่มอาเซียนอื่นๆ

ไทยรับที่จะผูกพันให้บริษัทญี่ปุ่นเข้ามาจัดตั้ง
กิจการให้บริการเพิ่มเติมจากที่ผูกพันไว้ที่ WTO
โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

ด้านบริการ

- บริการที่ปรึกษาด้านการจัดการทั่วไป เป็น
สาขาเดียวที่ญี่ปุ่นเปิดให้เป็นเจ้าของ 100%
- บริการที่ปรึกษาการจัดการด้านการตลาด
คนญี่ปุ่นถือหุ้นได้มากที่สุด 49%
- บริการที่ปรึกษาจัดการด้านทรัพยากรบุคคล
49%
- บริการที่ปรึกษาการจัดการด้านการผลิต 49%
- บริการจัดการโครงการยกเว้นด้านการก่อสร้าง
49%
- บริการที่ปรึกษาด้านโลจิสติก 51%
- บริการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านที่ผลิต
ในไทยและขายส่งเองโดยบริษัทญี่ปุ่นที่ให้บริการ
ซ่อมบำรุงและขายส่งนั้นหรือบริษัทในเครือที่ยี่ห้อ
เดียวกันและที่ผลิตในญี่ปุ่นโดยบริษัทในเครือที่
ยี่ห้อเดียวกัน 60%

■ บริการขายส่งและขายปลีกสินค้าที่ผลิตใน
ไทย โดยบริษัทญี่ปุ่นที่ให้บริการขายส่ง/ขายปลีก
นั้น หรือบริษัทในเครือที่ยี่ห้อเดียวกันและรถยนต์
ที่ผลิตในญี่ปุ่น โดยบริษัทในเครือที่ยี่ห้อเดียวกัน
75%

- โรงแรม 5 ดาว 60%
- ร้านอาหารที่มีพื้นที่อย่างน้อย 450 ตาราง
เมตร 60%
- บริการโฆษณา 50%
- บริการท่าเรือมารีน่า 49%
- บริการคอมพิวเตอร์และบริการที่เกี่ยวข้อง
น้อยกว่า 50%
- บริการการศึกษาระดับอุดมศึกษา น้อยกว่า
50%

การลงทุนที่ไม่ใช่ภาคบริการ

■ ไทยรับที่จะผูกพันเฉพาะในภาคการผลิต
รถยนต์ให้บริษัทญี่ปุ่น/คนญี่ปุ่นถือหุ้นได้น้อยกว่า
50% (หุ้นที่เหลือต้องถือโดยผู้ลงทุนไทย)

คำถาม

26

คำตอบ

พ่อกครัวเม่ครัวไทยได้สิทธิพิเศษอะไร
จาก FTA ไทย-ญี่ปุ่น

ก่อนที่จะมี FTA ไทย – ญี่ปุ่น พ่อกครัวไทยต้อง
มีประสบการณ์ในการทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี จึงจะ
ทำงานในญี่ปุ่นได้ เมื่อมี FTA ไทย – ญี่ปุ่น ญี่ปุ่น
ให้พ่อกครัวไทยเข้าเมืองและอยู่ทำงานได้ภายใต้
เงื่อนไขว่า

- จะต้องได้รับการรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน
อย่างต่ำ คือ ระดับ 1 (ขั้นต้น) จากกรมพัฒนา
ฝีมือแรงงาน

- มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี (นับรวม
ประสบการณ์การศึกษาก่อนได้รับรองมาตรฐานฯ
ด้วย)

- ต้องมีประสบการณ์ทำงานกับร้านอาหารหรือ
โรงแรมในฐานะพ่อกครัว
มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี
ก่อนเข้าประเทศญี่ปุ่น
และได้รับเงินเดือนไม่ต่ำ
กว่าระดับที่กำหนด

คำถาม

27

คำตอบ

ไทยจะได้ประโยชน์อย่างไรจากการลงนาม JTEPA
กับญี่ปุ่น โดยเฉพาะในเรื่องสินค้าเกษตร

ประโยชน์ที่เห็นชัดเจนจะตกอยู่กับเกษตรกร
ของไทยและประชาชนผู้บริโภค ทั้งจากการที่ญี่ปุ่น
จะยอมลด/ยกเลิก ภาษี นำเข้าสำหรับสินค้า
เกษตรไทยมากมายหลายรายการ การให้โควตา
นำเข้าปลอดภาษี และความร่วมมือเพื่อยกระดับ
สินค้าเกษตรไทย

การลด/ยกเลิก ภาษีนำเข้า ได้แก่

1) กลุ่มที่ยกเลิกภาษีทันที ได้แก่

- กุ้งสด กุ้งต้ม กุ้งแช่เย็น แช่แข็งและกุ้งแปรรูป
(ลดภาษีจากประมาณ 5%)

- ผลไม้เมืองร้อนสด เช่น ทูเรียน มะละกอ
มะม่วง มังคุด มะพร้าว ผลไม้แช่เย็น แช่แข็ง
หรือแช่ในน้ำตาล (ลดภาษีจากประมาณ 10-12%)

- ผักและผลไม้แปรรูป ผลไม้กระป๋อง (ลดภาษี
จากประมาณ 15%)

- ผักสดแช่เย็นแช่แข็งประเภทฟักทอง ถั่วต่างๆ
เห็ด มะกอก กระเจี๊ยบ

2) กลุ่มที่ญี่ปุ่นยอมลดภาษีให้แต่ไม่เป็นศูนย์
หรือไม่ได้เป็นศูนย์ทันที ได้แก่

- ไก่ปรุงสุก – ลดภาษีจาก 6% เป็น 3% ใน 5 ปี
- ไก่สดแช่เย็น แช่แข็ง – ลดภาษีจาก 11.9% เป็น 8.5% ใน 5 ปี
- อาหารทะเลสำเร็จรูป – ลดภาษีจาก 9.6% เป็น 0 ใน 5 ปี
- ปลาหมึกกล้วยแช่เย็น แช่แข็ง – ลดภาษีจาก 3.5% เป็น 0 ใน 5 ปี
- อาหารสุนัขและแมว – ลดภาษีจากประมาณ 36-60 เยนต่อกิโลกรัม เหลือ 0 ใน 10 ปี
- ปลาแช่เย็นแช่แข็ง เนื้อปลาฟิลเล ปลากระป๋อง ปู หอย – ส่วนใหญ่ ยกเลิกภาษีใน 5 ปี
- ปลาปรุงแต่ง (รวมปลาแซลมอน) – ยกเลิกภาษีใน 7 ปี
- ผักสด แช่เย็น แช่แข็ง (นอกเหนือจากรายการที่กล่าวถึงข้างต้น) ปรุงแต่งและทำให้ไม่ให้เสีย (preserved vegetables) – ส่วนใหญ่ ยกเลิกภาษีใน 7-15 ปี
- ผลไม้สด (นอกเหนือจากรายการที่กล่าวถึงข้างต้น) – ส่วนใหญ่ยกเลิกภาษีใน 7-10 ปี
- ซอส – ยกเลิกภาษีใน 5-7 ปี
- เครื่องปรุงและซูปต่างๆ – ยกเลิกภาษีใน 5 ปี
- น้ำสลัด ซอสถั่วเหลือง – ยกเลิกภาษีใน 7 ปี

- น้ำมันรำข้าว – ลดภาษีจาก 8.5 เยน/กก. เหลือ ประมาณ 4 เยน/กก. ใน 5 ปี

3) กลุ่มที่ญี่ปุ่นให้โควตาปลอดภาษี เช่น

- กล้วย – ให้โควตาปลอดภาษี 4,000 ตันในปีแรก และทยอยเพิ่มเป็น 8,000 ตันในปีที่ 5
- แป้งมันสำปะหลังแปรรูปที่ใช้ในอุตสาหกรรม (Esterified Starch) – ให้โควตาปลอดภาษี 200,000 ตัน
- กากน้ำตาล – ให้โควตา 4,000 ตันในปีที่ 3 และเพิ่มเป็น 5,000 ตันในปีที่ 4 (ลดภาษีในโควตาจาก 15.3 เยน/กก. เหลือ 7.65 เยน/กก.)
- สับปะรดสด – ให้โควตาปลอดภาษี 100 ตันในปีแรกและเพิ่มเป็น 300 ตันในปีที่ 5

4) กลุ่มที่ต้องนำกลับมาเจรจาใหม่ในอีก 5 ปีหรือน้อยกว่า ซึ่งเปิดโอกาสให้ไทยสามารถเจรจาเพื่อให้ญี่ปุ่นเปิดตลาดให้ไทยในอนาคต เช่น น้ำตาลทรายดิบ สับปะรดกระป๋อง แป้งมันสำปะหลังดิบ

ความร่วมมือด้านการเกษตร เป็นครั้งแรกที่ญี่ปุ่นยอมตกลงที่จะมีความร่วมมือในสาขานี้กับประเทศอื่น โดยทั้งสองประเทศจะร่วมมือกันใน 2 ด้านหลัก คือ

(1) ความปลอดภัยทางอาหาร (Food Safety)

โดยเฉพาะในด้านมาตรฐานสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary: SPS) ที่สินค้าเกษตรของไทยและผู้ประกอบการไทยมักประสบปัญหาโดยตลอด โดยความร่วมมือในด้านนี้ จะช่วยยกระดับคุณภาพของสินค้าเกษตรและอาหารของไทยเป็นหลัก โดยมีกิจกรรมสนับสนุน อาทิ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยี ระบบการควบคุม การตรวจและรับรองคุณภาพ และการวิเคราะห์ความเสี่ยง การส่งเสริมการลงทุนของเอกชนในการตั้งห้องปฏิบัติการทดสอบอาหาร และการพัฒนาเครือข่ายระหว่างห้องปฏิบัติการในทั้งสองประเทศ ตลอดจนการปรึกษาหารือบนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหา SPS

(2) ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น (Local-to-local linkage)

ความร่วมมือระหว่างสหกรณ์กับสหกรณ์จะช่วยขยายเครือข่ายในระดับท้องถิ่นระหว่างสองประเทศ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรง กิจกรรมดังกล่าวนี้รวมถึงการพัฒนาพื้นที่การส่งเสริมการตลาดและการซื้อขายระหว่าง

สหกรณ์ สินค้า OTOP การฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาสหกรณ์ การส่งเสริมการวิจัยร่วมด้านการตลาดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์ และการส่งเสริมธุรกิจสหกรณ์ของทั้งสองประเทศ

ทั้งนี้ จะมีการตั้งคณะอนุกรรมการพิเศษเพื่อเป็นเวทีหารือในเรื่องดังกล่าวด้วย

คำถาม

28

คำตอบ

การลงนามใน JTEPA ไทย-ญี่ปุ่น-โอร
ในด้านการค้าบริการและการลงทุน

ผลประโยชน์ด้านการค้าบริการ

■ ญี่ปุ่นได้ยอมเปิดตลาดเพิ่มให้แรงงานฝีมือไทยเข้าไปทำงานในญี่ปุ่นได้เพิ่มขึ้นใน 65 สาขาย่อย และปรับปรุงข้อผูกพันจากกรอบ WTO ให้อีก 70 สาขาย่อย ขณะที่ฝ่ายไทยเปิดให้ญี่ปุ่นเข้ามาให้บริการเพิ่มในอีก 14 สาขาย่อย

■ ธุรกิจขนาดใหญ่ของไทย เช่น ธนาคาร บริษัทขนส่งทางทะเล โรงแรม ไทรมนาคม สามารถเข้าไปประกอบกิจการในญี่ปุ่นได้ แต่ประโยชน์ส่วนใหญ่จะตกไปอยู่ที่ธุรกิจขนาดย่อม เช่น ร้านอาหาร บริษัททัวร์ บริการนำเที่ยว โรงเรียนสอนภาษา สอนทำอาหารไทย การจัดเลี้ยง การจัดแสดงสินค้า บริการโฆษณา โรงเรียนสอนรำไทย ดนตรีไทย มวยไทย นอกจากนี้ สิ่งที่น่าสนใจ คือ

ธุรกิจสปา ซึ่งผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพ และเป็นธุรกิจใหม่ที่ญี่ปุ่นให้ความสนใจ และอนุญาตให้ไทยไปตั้งกิจการได้ภายใต้ JTEPA

■ นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังได้เปิดช่องทางให้คนไทยเข้าไปทำงานในญี่ปุ่นได้หลากหลาย เช่น

- พ่อครัว-แม่ครัวไทย ซึ่งต้องการเดินทางไปทำงานที่ญี่ปุ่นนั้น ญี่ปุ่นได้ลดเงื่อนไขจากเดิมที่ต้องมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ให้เหลือ 5 ปี (ไม่จำเป็นต้องจบปริญญาตรี แต่ขอให้มีประสบการณ์ทำงานและระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษารวม 5 ปี)

- ผู้ที่จบปริญญาตรี อาทิ ครูสอนนาฏศิลป์ไทย ครูสอนมวยไทย ครูสอนดนตรีไทย ครูสอนภาษาไทย จะได้รับการพิจารณาอนุญาตให้เข้าไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นได้โดยหน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองของญี่ปุ่น จะให้การยอมรับวุฒิปริญญาที่ได้รับในประเทศไทย เทียบเท่าวุฒิปริญญาในญี่ปุ่น ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการพิสูจน์ว่าเป็นผู้ที่เข้าไปทำงานระดับปัญญาชน ทั้งหมดนี้จะทำให้คนไทยได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการสังคมที่ทัดเทียมกับคนญี่ปุ่น ซึ่งน่าจะช่วยแก้ปัญหาแรงงานไทยผิดกฎหมายที่ต้องอยู่อย่างหลบๆ ซ่อนๆ และถูกเอารัดเอาเปรียบในญี่ปุ่น

ผลประโยชน์ด้านการลงทุน

ญี่ปุ่นจะรับประกันให้บริษัทไทย/คนไทยเข้าไปลงทุนในทุกสาขาการลงทุนที่ไม่ใช่ภาคบริการ คือเป็นอุตสาหกรรมการผลิตเกือบทุกประเภท โดยมีข้อยกเว้นที่สำคัญ อาทิ อุตสาหกรรมผลิตยา อุตสาหกรรมอวกาศ และยานอวกาศ อุตสาหกรรมผลิตน้ำมัน อุตสาหกรรมพลังงาน อุตสาหกรรมกระจายเสียง การทำเหมืองแร่ การประมง การเกษตร ป่าไม้ และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

ความตกลง JTEPA จะเป็นความตกลงด้านการลงทุนซึ่งครอบคลุมทั้งการเปิดเสรีและการคุ้มครองการลงทุนฉบับแรกๆ ที่ไทยมีกับญี่ปุ่น

ทั้งนี้ ความตกลงนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ไทยขยายการลงทุนกับญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ผลดีที่ไทยจะได้รับขึ้นกับความพร้อมและความสามารถในการเข้าไปใช้ประโยชน์ของฝ่ายไทย

1. ข้อเท็จจริงพื้นฐาน

ไม่มีข้อบทใดใน JTEPA ที่บังคับให้ไทยต้องยอมรับหรืออนุญาตหรือส่งเสริมให้ญี่ปุ่นส่ง “ขยะ” เข้ามาทั้งในไทย ตรงกันข้าม JTEPA ยืนยันสิทธิโดยสมบูรณ์ของไทยที่จะรักษามาตรฐานสิ่งแวดล้อมไว้ตามกฎหมายไทยและกฎหมายระหว่างประเทศ คำว่า “กาก” หรือ “ของเสีย” ที่ปรากฏอยู่ในความตกลงฯ นั้น ถูกใช้เพียงเพื่อให้คำจำกัดความของ “สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด” เท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าไทยมีพันธกรณีต้องนำเข้าสินค้าเหล่านั้น ส่วนคำว่า “กาก” หรือ “ของเสีย” ที่ปรากฏอยู่ในตารางภาษีในภาคผนวกก็เป็นส่วนหนึ่งของการจำแนกพิภคอัตราภาษีศุลกากรตามระบบฮาร์โมนีส์ ไม่ได้เป็นการกำหนดพันธกรณีให้ไทยต้องนำเข้าของเสียใดๆ จากญี่ปุ่นเช่นกัน

2. มาตรการห้ามและควบคุมการนำเข้าของไทย

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวัตถุอันตรายที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ ระบุชื่อหรือคุณสมบัติของวัตถุอันตราย ชนิดของวัตถุอันตราย กำหนด

เวลาการใช้บังคับ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตราย รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับผู้ที่จะประสงค์จะผลิตนำเข้า ส่งออก หรือครอบครองวัตถุเหล่านั้น หน่วยงานหลักๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิชาการเกษตร กรมควบคุมมลพิษ และสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา นอกจากนี้กรณีที่มีการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติได้กำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนไว้ทั้งจำและปรับ ตลอดจนได้กำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยของสาธารณะอื่นๆ เช่น การยึดหรืออายัดของกลางที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 มาตรา 5 กำหนดว่า “ในกรณี ที่จำเป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณะประโยชน์ การสาธารณสุข ... หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอำนาจของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า...” หมายความว่า หากสินค้าใดจะมีผลกระทบเสียหายต่อสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์สามารถห้ามการนำเข้าสินค้านั้นได้

3. อนุสัญญาบาเซล

ข้อ 11 วรรค 1 ของ JTEPA บัญญัติว่า คู่ภาคี ยืนยันสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ความตกลง WTO หรือความตกลงอื่นใดซึ่งภาคีทั้งสองฝ่าย เป็นภาคีอยู่ ไทยและญี่ปุ่นต่างเป็นภาคีของอนุสัญญา บาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายและการกำจัดของเสียอันตรายข้ามแดน ซึ่งควบคุม การนำเข้า ส่งออก และนำผ่านของเสียอันตราย รวมทั้งป้องกันการขนส่งที่ผิดกฎหมาย (ภายใต้ อนุสัญญาบาเซล หากพบว่ามีการลักลอบนำของ เสียอันตรายมาทิ้งในประเทศ ภาคีผู้ส่งออกจะ ต้องนำกลับไปภายใน 30 วัน และต้องจ่ายค่า ชดเชยด้วย) หมายความว่าภาคีที่ญี่ปุ่นจะส่งของ เสียอันตรายมาไทยก็ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขภายใต้ อนุสัญญาบาเซล *JTEPA ไม่ได้เปลี่ยนแปลง สิทธิหรือพันธกรณีใดๆ ที่ไทยและญี่ปุ่นมีอยู่ใน สถานะภาคีอนุสัญญาบาเซล*

4. ความตกลงเกตต์ (General Agreement on Tariff and Trade)

คน พืช และสัตว์ และเรื่องสิ่งแวดล้อม ภายใต้ JTEPA ซึ่งสอดคล้องกับ WTO บทบัญญัติ ข้อ 10 ของ JTEPA กำหนดให้ใช้บังคับข้อยี่สิบ ของความตกลงเกตต์โดยอนุโลมซึ่งหมายความว่า ไทยสามารถใช้มาตรการใดๆ ที่จำเป็นในการ ปกป้องชีวิต หรือสุขภาพมนุษย์ สัตว์ หรือพืช

(ข้อยี่สิบ อนุวรรค บี ของเกตต์) หรือมาตรการที่ จำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ข้อยี่สิบ อนุวรรค จี ของเกตต์)

5. ในการเจรจา JTEPA NGOs มักอ้างถึง 2 พิกัด คือ

พิกัด 2621 (ซีแอนด์ซีเถ้า รวมถึงเถ้าและ กากที่ได้จากการเผาขยะเทศบาล – ภาษี 1% และไทยยกเลิกภาษีทันที) *ซึ่งไทยนำเข้าจากญี่ปุ่น มากที่สุด* มูลค่าปีละประมาณ 7 ล้านเหรียญ สหรัฐฯ รองลงมาคือนำเข้าจากประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย อินเดีย แต่ไทยก็มีการส่งออกไปยัง ประเทศอื่น เช่น เยอรมัน จีน เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม

การนำไปใช้ประโยชน์

▪ นำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต Table Ware เป็นซีเถ้าที่ผ่านการเผาในอุณหภูมิสูงและ สกัดพิษออกแล้ว เป็นวัตถุดิบที่มีความบริสุทธิ์สูง ไม่มีการผลิตภายในและราคานำเข้าสูงมาก

▪ นำเข้าเพื่อการผลิตทรายพื้นในการทำ ความสะอาดเรือ เป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงกว่า ทรายแม่น้ำที่จัดหาได้ในประเทศ

พิกัด 3825 (ขยะเทศบาล – เดิมภาษี 5% และจะยกเลิกภายใน 3 ปี) ขณะนี้แทบจะไม่มี การนำเข้าจากญี่ปุ่น

ประเทศจีน

คำถาม

30

คำตอบ

ขั้นตอนการส่งออกผลไม้ไปประเทศจีน

1. ผู้นำเข้าจีนเปิดใบสั่งซื้อให้ผู้ส่งออกไทยกรณีผลไม้ เช่น ลำไย ซึ่งมีราคาเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตลอดเวลา การเสนอราคาขายจะขึ้นราคาไ้ช่วงเวลาหนึ่ง อาจเป็นระยะ 1 สัปดาห์ หากผู้นำเข้าจีนยอมรับ ก็จะตกลงซื้อขายกัน

2. การเตรียมการของผู้ส่งออกไทย สินค้าต้องผ่านการตรวจสอบด้านสุขอนามัยจากกระทรวงเกษตรฯ ก่อน เพื่อออกไปรับรองสุขอนามัยกับผลไม้บางชนิด เช่น ลำไย ต้องตรวจสอบสาร Sulfur dioxide ด้วย หรือตะพาน้ำ ต้องผ่านการสุ่มตรวจเชื้อโรคก่อนเช่นกัน (กรณีผลไม้ ขั้นตอนนี้ใช้เวลาประมาณ 3 วัน)

3. เอกสารจำเป็นที่ผู้ส่งออกต้องจัดเตรียม เช่น Invoice, B/L, Packing List, Health Certificate และอื่นๆ ในกรณีผักผลไม้ ต้องแนบใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์ม E ที่ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ด้วย เพื่อยกเว้นภาษีนำเข้าจากจีนภายใต้ข้อตกลง FTA ไทย-จีน

คำถาม

31

คำตอบ

การค้า FTA กับจีน ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมได้รับความเดือดร้อนมาก รัฐบาลได้มีการดำเนินการอย่างไรบ้าง

กระเทียมเป็นสินค้าที่หลายฝ่ายมีความกังวลว่าจะได้รับผลกระทบจาก FTA อาเซียน-จีน ทำให้มีการนำเข้ากระเทียมจากจีนมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมของไทย แต่ในความเป็นจริงแล้ว การที่ไทยนำเข้าจากจีนเพิ่มขึ้นไม่ได้มีสาเหตุมาจากการที่จีนใช้สิทธิพิเศษด้านภาษีภายใต้ FTA เพราะก่อนที่จีนเป็นสมาชิก WTO การนำเข้ากระเทียมจากจีนเป็นการลักลอบนำเข้าแต่เมื่อจีนเป็นสมาชิก WTO เมื่อปลายปี 2544 จึงมีสิทธิการนำเข้ากระเทียมจากจีนเพิ่มขึ้นเรื่อยมา ซึ่งเป็นการนำเข้าตามพันธกรณีภายใต้ WTO โดยสามารถอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

■ กระเทียมเป็นสินค้าที่มีโควตา (Tariff Quota) ภาษีภายใต้ WTO ปัจจุบันกำหนดปริมาณนำเข้าในโควตา 65 ตัน/ปี โดยเก็บภาษีในโควตา 27% อัตราภาษีนอกโควตา 57% สามารถไม่จำกัดปริมาณ

■ องค์การคลังสินค้าเป็นผู้นำเข้าในโควตาตามระเบียบของกรมการค้าต่างประเทศ แต่ที่ผ่านมายังไม่เคยมีการนำเข้าภายใต้โควตาเลย เป็นการ

นำเข้านอกโควตาทั้งสิ้น และเสียภาษีในอัตรา 57%

- ไทยได้ลดภาษีนำเข้ากระเทียม (ภายใต้ Early Harvest) เหลือ 0% ให้จีนตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546 โดยเป็นการลดให้เฉพาะภาษีในโควตาเท่านั้น อัตราภาษีนอกโควตายังเท่าเดิม

- ในปี 2550 ไทยนำเข้ากระเทียมทั้งสิ้น 17,308 ตัน มูลค่า 222.5 ล้านบาท ตัวเลขการนำเข้านี้เป็นการนำเข้านอกโควตาทั้งสิ้นและต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับประเทศสมาชิก WTO อื่นๆ ในอัตรา 57%

- อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้ใช้เงินกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ดำเนินการปรับโครงสร้างสินค้ากระเทียม ตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด โดยลดพื้นที่เพาะปลูกกระเทียมและสร้างทางเลือกใหม่สำหรับเกษตรกรให้ปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชที่มีศักยภาพมากกว่า ได้แก่ พริกหวาน มันฝรั่งและยางพารา โดยทำ Contract Farming กับผู้ประกอบการ

การที่อาเซียนตั้งเป้าหมายเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ภายในปี 2015 (พ.ศ. 2558) เพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้นไทยจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและมีมาตรการรองรับ ดังนี้

การเตรียมความพร้อม

(1) กำหนด/ปรับปรุงกฎเกณฑ์/กฎระเบียบที่รับผิดชอบโดยกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามที่ได้ตกลงกันไว้ ทั้งในด้านการเปิดตลาดการค้าสินค้า การเปิดเสรีภาคบริการ และการเปิดตลาดด้านการลงทุนให้กับประเทศสมาชิกอาเซียน

(2) สร้างกลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนงานไปสู่ AEC ซึ่งขณะนี้ คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ได้เห็นชอบตามข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์ในการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามแผนงานไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก

หน่วยงานต่างๆ จำนวน 47 หน่วยงาน (ตามคำสั่ง กนศ. ที่ 1/2550 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2550) และได้จัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2550

(3) เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อปรับตัวให้ทันกับสภาพการณ์ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไป และสามารถใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนได้อย่างเต็มที่

มาตรการรองรับ

1) ในการเจรจาเพื่อร่างแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ไทยได้ยืนยันและผลักดันให้มีการใช้หลักการยึดหยุ่นใน Blueprint กล่าวคือ ในกรณีที่เห็นว่าอุตสาหกรรมประเภทใดของไทยมีความอ่อนไหวสูงและไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามพันธกิจที่กำหนดใน Blueprint ได้ ไทยก็สามารถที่จะนำไปเจรจาขอความยืดหยุ่นล่วงหน้าเอาไว้ได้

2) ในกรณีที่การดำเนินการเปิดเสรีภายใต้ AEC Blueprint ส่งผลให้มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นจนกระทบต่ออุตสาหกรรมภายใน ก็จะมีมาตรการป้องกันผลกระทบ ซึ่งได้แก่ มาตรการปกป้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้เสนอเป็นพระราชบัญญัติมาตรการปกป้องจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น พ.ศ. 2550 และ

สามารถนำมาใช้ในการระงับการนำเข้าชั่วคราวได้

3) ภายหลังการเปิดเสรี หากมีภาคการผลิตหรือบริการใดที่ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงหรือป้องกันล่วงหน้าไม่ได้ ในทางปฏิบัติก็ยังมีหนทางช่วยเหลือโดยอาศัยกองทุน เพื่อการปรับตัวที่ได้จัดตั้งขึ้น โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์

4) นอกจากนั้น ยังได้มีการเตรียมกลไกในการพิจารณาและเตรียมการรองรับผลกระทบไว้ โดยการตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามแผนงานไปสู่การเป็น AEC ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสิ้น 47 หน่วยงาน

ภาพ

33

คำตอบ

ไทยจะได้ประโยชน์อย่างไรจากการเป็น AEC ในทางกลับกัน ไทยมีพันธกรณีต้องดำเนินการด้านใดบ้าง

การเป็น AEC จะช่วยลดอุปสรรคในด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ระหว่างกัน เช่น ด้านพิธีการศุลกากร มาตรฐานและความสอดคล้อง การอำนวยความสะดวกด้านการเดินทาง เป็นต้น

ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการเป็น AEC

1) การเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วน อาเซียนจะเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนที่สำคัญของไทย และจะช่วยส่งเสริมเป้าหมายการเป็น gateway ของไทย ทั้งด้านการค้าและการลงทุน ซึ่งไทยจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดการมองอาเซียนจากคู่แข่งมาเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ โดยการสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้น ทั้งแก่คนไทยและผู้ประกอบการไทย

2) การเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ ไทยจะต้องใช้ประโยชน์จากความแตกต่างของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศให้เป็นประโยชน์ โดยพิจารณา competitive advantage เป็นสำคัญ เนื่องจากประเทศในอาเซียนมีความหลากหลายและความพร้อมทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันไป มีทั้งกลุ่มที่มีความชำนาญในด้านเทคโนโลยี กลุ่มที่เป็นฐานการผลิต และกลุ่มที่มีทรัพยากรและแรงงานสำหรับการผลิต ดังนั้น ไทยจึงจำเป็นต้องพิจารณาเลือกใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีอยู่ของแต่ละประเทศให้เหมาะสม

3) การเป็นฐานการผลิตให้อุตสาหกรรมไทย ไทยอาจพิจารณาเคลื่อนย้ายฐานการผลิตในบางอุตสาหกรรมออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยเฉพาะ

อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงาน และแรงงานกึ่งฝีมือ เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร สิ่งทอ เพอร์นิเจอร์ แปรรูปผลิตภัณฑ์ไม้ หรือการไปร่วมลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

4) การเป็นตลาดที่มีประชากรกว่า 550 ล้านคน การรวมกลุ่มของอาเซียนจะทำให้ตลาดการค้าของไทยในอาเซียนขยายออกไปมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มพูนการค้าระหว่างกันเนื่องจากการลดอุปสรรคในด้านต่างๆ ลง

พันธกรณีที่ไทยจะต้องดำเนินการ

1) Free flow of goods

Liberalization

▪ ยกเลิกภาษีสินค้าทุกรายการสำหรับสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ ภายในปี 2010 (พ.ศ. 2553) ยกเว้นสินค้าอ่อนไหว (sensitive list: SL) ซึ่งไทยมี 4 ประเภทสินค้า ได้แก่ กาแฟ มันฝรั่ง มะพร้าว และไม้ตัดดอก ซึ่งสามารถคงภาษีไว้ได้ไม่เกิน 5%

▪ ยกเลิกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs) ที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณี ซึ่งในส่วนของไทย ได้แก่ สินค้าเกษตร 23 รายการ ที่จะต้องยกเลิกโควตา (TRQs) ทั้งหมด ให้กับประเทศสมาชิกอาเซียน

▪ ยอมรับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่มีความง่ายมาใช้ในอาเซียน ซึ่งประเด็นปัญหานี้คือ อาเซียนยอมใช้กฎ ROO ที่ง่ายกว่ากับประเทศคู่เจรจา แต่กลับใช้ ROO ที่ยากกว่าในอาเซียนเท่ากับให้สิทธิประเทศอื่นมากกว่าสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ควรต้องปรับให้สอดคล้องกัน

▪ เร่งจัดตั้ง National Single Window ให้เสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2551 เพื่อเชื่อมต่อกับประเทศ ASEAN-6 เป็นระบบ ASEAN Single Window (ASW) ต่อไป โดย ASW เป็นการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรเพื่อให้เอกสารทุกอย่างอยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ และมีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้มีการยื่นเอกสารเพียงครั้งเดียว และสามารถตัดสินใจในการตรวจปล่อยได้ในคราวเดียว

2) Free Flow of Services

การเปิดเสรี :

สำหรับแผนการเปิดเสรีด้านการค้าบริการได้มีการกำหนดเป้าหมายซึ่งสรุปได้ ดังนี้

▪ การให้บริการแบบข้ามพรมแดน (Mode 1) และการให้คนในประเทศเดินทางไปบริโภคบริการในต่างประเทศ (Mode 2): จะต้องยกเลิกข้อจำกัดทั้งหมด แต่ทั้งนี้ หากมีเหตุผลจำเป็นที่จะ

ต้องคงเงื่อนไขบางประการสำหรับสาขาบริการนั้นๆ ก็อาจสามารถทำได้

■ การให้นักลงทุนอาเซียนเข้ามาจัดตั้งธุรกิจ (Mode 3): ได้มีการกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องเปิดให้นักลงทุนอาเซียนเข้ามาจัดตั้งธุรกิจโดยถือหุ้นได้มากขึ้นจนถึง 70% ซึ่งจะเปิดอย่างเป็นขั้นๆ ดังนี้:

- สำหรับสาขาที่เป็น *Priority services sectors* (ซึ่งได้แก่ E-ASEAN (บริการที่เกี่ยวข้องคอมพิวเตอร์ และโทรคมนาคม), *Tourism*, และ *Healthcare*): 49% (ปี 2006), 51% (ปี 2008), และ 70% (ปี 2010)

- สำหรับสาขา *Logistics*: 49% (ปี 2008), 51% (ปี 2010) และ 70% (ปี 2013)

- สำหรับสาขาบริการอื่นๆ ที่เหลือ (ซึ่งได้แก่ บริการด้านวิชาชีพ ก่อสร้าง การจัดจำหน่าย การศึกษา สิ่งแวดล้อม ขนส่ง และอื่นๆ): 49% (ปี 2008), 51% (ปี 2010) และ 70% (ปี 2015)

นอกจากนี้ ต่อไปสมาชิกจะได้มีการหารือเพื่อลด/ยกเลิกข้อจำกัดอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดตั้งธุรกิจอีกด้วย ทั้งนี้ สำหรับสาขาการเงิน และการขนส่งทางอากาศ จะได้มีการกำหนดเป็นการเฉพาะแตกต่างกันไป

■ การเปิดให้นักลงทุนอาเซียนเดินทางเข้ามาให้บริการ (Mode 4): ให้สมาชิกผูกพันเปิดตลาดมากขึ้น และส่งเสริมในเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคลากรอาเซียนให้สามารถเดินทางและทำงานในประเทศสมาชิกได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

■ อย่างไรก็ตาม เป้าหมายต่างๆ ข้างต้นอาจมีความยืดหยุ่นได้บ้างในระดับหนึ่งซึ่งจะต้องมีการหารือระหว่างประเทศสมาชิกต่อไป

3) Free Flow of Investment

■ ทบทวนกรอบความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน (AIA) ให้เป็น Comprehensive Investment Agreement ที่ครอบคลุมเรื่องการเปิดเสรี การอำนวยความสะดวก การส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุนด้วย โดยสาระสำคัญ คือ การให้สิทธิพิเศษภายใต้กรอบความตกลง AIA จะต้องขยายให้ครอบคลุม ASEAN-based investors หรือนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาดำเนินกิจการในอาเซียน เพื่อให้อาเซียนเป็นแหล่งรองรับการลงทุนที่น่าดึงดูดมากขึ้น และจะส่งผลให้ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีระดับชั้นนำของโลกด้วย

4) Freer Flow of Capital

■ ด้านตลาดทุน - จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการพัฒนาและการรวมตัวของตลาดทุนในอาเซียน โดยสร้างความสอดคล้องในมาตรฐานด้านตลาดทุนในอาเซียน ความตกลงสำหรับการยอมรับซึ่งกันและกัน ในคุณสมบัติและคุณวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านตลาดทุน และส่งเสริมให้ใช้ตลาดเป็นตัวขับเคลื่อนในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันเองในตลาดทุนอาเซียน

■ ด้านเงินทุนเคลื่อนย้าย - จะเปิดให้มาเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรียิ่งขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยให้สมาชิกมีมาตรการปกป้องที่เพียงพอเพื่อรองรับผลกระทบจากปัญหาความผันผวนของเศรษฐกิจมหภาค และความเสี่ยงเชิงระบบ รวมถึงการมีสิทธิที่จะใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาค

คำถาม

34

คำตอบ

กระทรวงพาณิชย์มีการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่อง AEC อย่างไรบ้าง

หน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงพาณิชย์ได้ทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่อง AEC หรือ การก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ให้แก่สาธารณชนและกลุ่มที่มีส่วนได้เสียทราบเพื่อเตรียมปรับตัวรองรับและใช้ประโยชน์จากการเป็น AEC โดยมีการดำเนินงานในหลายรูปแบบ ดังนี้

การจัดสัมมนาเผยแพร่ความรู้ให้สาธารณชนรับทราบ ในปี 2550 ได้จัดการสัมมนาใหญ่และกิจกรรมไปแล้ว 3 ครั้ง

วันที่ 15 พฤษภาคม 2550 การสัมมนาเรื่อง “ก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน: ผลประโยชน์และนัยต่อประเทศไทย” ผู้เข้าร่วมสัมมนาประมาณ 500 คน

วันที่ 20 มิถุนายน 2550 การสัมมนาเรื่อง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: ก้าวใหม่ที่ท้าทายหรือความฝันที่ไกลเกินจริง” ผู้เข้าร่วมสัมมนาประมาณ 700 คน

วันที่ 8 สิงหาคม 2550 ได้จัดงานครบรอบ 40 ปีอาเซียนประกอบด้วยนิทรรศการการพัฒนาของอาเซียนจากอดีตจนถึงการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านหลัก คือความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และการเสวนากลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมต่อเนื่องในการประกวดภาพวาดของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

สำหรับในปี 2551 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้มีกำหนดที่จะจัดสัมมนาในเรื่อง AEC และการค้าบริการ ในเดือนพฤษภาคมและกรกฎาคม 2551 ณ จังหวัดเพชรบุรีและชลบุรี

นอกจากนั้นกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศยังได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ อีก ดังนี้

- การส่งวิทยากรออกไปบรรยายเผยแพร่ให้ความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ อาทิ โครงการอบรมครู ของศูนย์ศึกษาความร่วมมือระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์เอเปคศึกษาเดิม)

- การประชุมหารือร่วมกับภาคเอกชนภายใต้กรอบคณะกรรมการเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งเป็นกรอบการหารือของภาคเอกชนร่วมกับภาครัฐ โดยปกติ

จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกเดือน ในส่วนของกระทรวงพาณิชย์ มีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเป็นหน่วยงานหลักเข้าร่วมประชุม

- การเผยแพร่การดำเนินงานผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามแผนงานประชาสัมพันธ์ของกรมฯ และกระทรวงฯ

คำถาม

35

คำตอบ

ความคืบหน้าในการเจรจา FTA ระหว่าง ASEAN กับคู่เจรจา

ความคืบหน้าการเจรจาในแต่ละกรอบสรุปได้ ดังนี้

1) อาเซียน-จีน

การค้าสินค้า: อาเซียนและจีนลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าแล้ว เมื่อปี 2547 และเริ่มลดภาษีสินค้ามาตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548

การค้าบริการ: ได้มีการลงนามความตกลงการค้าบริการและข้อผูกพันการเปิดตลาดรายสาขา ชุดที่ 1 เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2550 และความตกลงมีผลบังคับใช้แล้ว ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550

ในข้อบทความตกลงด้านการค้าบริการระบุให้มีการเจรจาจัดทำข้อผูกพันชุดที่สองให้เสร็จภายใน 1 ปีหลังจากความตกลงด้านบริการมีผลใช้บังคับ (คือภายในวันที่ 1 กรกฎาคม 2551)

การลงทุน: ประเด็นสำคัญที่อาเซียนพยายามที่จะผลักดันอย่างมาก คือเรื่องการรวมการเปิดเสรีการลงทุนไว้ในความตกลง แต่เนื่องจากจีนไม่พร้อมที่จะผูกพันกฎระเบียบด้านการลงทุนในปัจจุบัน จึงหันไปให้ความสำคัญกับการให้การส่งเสริม/อำนวยความสะดวก และการคุ้มครองการลงทุน

อย่างไรก็ดีทั้งอาเซียนและจีนยังคงมีความต้องการที่จะมีความตกลงนี้ จึงตกลงที่จะดำเนินการเจรจาต่อไป ซึ่งจีนได้ขอให้อาเซียนเข้าใจในข้อจำกัดของจีนและแสดงความยืดหยุ่นมากกว่านี้

กลไกการระงับข้อพิพาท: อาเซียนและจีนลงนามความตกลงว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาทแล้ว เมื่อปี 2547

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ: จะมีการตั้งคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ แต่ยังไม่ได้ข้อสรุปในเรื่อง ขอบเขตหน้าที่ของคณะทำงานฯ โดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณ

2) อาเซียน-อินเดีย

การค้าสินค้า: อาเซียนและอินเดียยังอยู่ระหว่างการเจรจา

การค้าบริการและการลงทุน: ยังมีได้เปิดการเจรจาในขณะนี้ และจะเปิดการเจรจาหลังเสร็จสิ้น

การเจรจาการค้าสินค้า (โต๊ะอินเดียแก้ไขแล้ว)

กลไกการระงับข้อพิพาท: อยู่ระหว่างการเจรจา

3) อาเซียน-ญี่ปุ่น

อาเซียนและญี่ปุ่นได้สรุปผลการเจรจาได้แล้ว เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2550 และคณะรัฐมนตรีฯ ได้มีมติเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2551 เห็นชอบให้ประเทศไทยลงนามในความตกลง

4) อาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี

การค้าสินค้า: สาธารณรัฐเกาหลีและประเทศสมาชิกอาเซียน (ยกเว้นไทย) ลงนามในความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเมื่อปี 2549

การค้าบริการ: สรุปผลการเจรจาแล้วแต่ยังไม่ลงนาม

การลงทุน: อยู่ระหว่างการเจรจา โดยมีกำหนดเสร็จสิ้นปลายปี 2551

กลไกการระงับข้อพิพาท: อาเซียนและเกาหลีลงนามในความตกลงว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาทเมื่อปี 2549

5) อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์

อาเซียนกับออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ อยู่ระหว่างการเจรจาด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน กลไกการระงับข้อพิพาท ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ Technical Barriers to Trade (TBT) มาตรการด้าน

สุขอนามัยพืชและสัตว์ พิธีการศุลกากร และทรัพย์สินทางปัญญา โดยได้ตั้งเป้าหมายว่าจะสามารถสรุปผลการเจรจาได้ภายในปี 2551

6) อาเซียน-สหภาพยุโรป

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและกรรมการสิทธิการสหภาพยุโรปได้ออกแถลงการณ์ร่วมเพื่อประกาศเจตนารมณ์ที่จะจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างกันเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2550 โดยได้มีการตั้งคณะกรรมการร่วมจัดทำกรอบเจรจาการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป เพื่อพิจารณากำหนดรูปแบบ แผนงาน และตารางเวลาสำหรับการเจรจาเขตการค้าเสรี

คำถาม

36

คำตอบ

ในรอบอาเซียนมีการเจรจาท้า FTA กับประเทศใดบ้างหรือไม่ และจะได้รับประโยชน์อย่างไร

ปัจจุบันอาเซียนยังอยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และสหภาพยุโรป โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อขยายตลาดการค้าและการลงทุน รวมทั้งสร้างอาเซียนให้เป็นศูนย์กลางในภูมิภาค

องค์การการค้าโลก
(WTO)
(153 ประเทศ)

คำคม

37

คำคม

กลุ่มต่างๆ ที่มีบทบาทในการเจรจาสินค้าเกษตร
ภายใต้องค์การการค้าโลกมีกลุ่มอะไรบ้าง

ในการเจรจาสินค้าเกษตรของ WTO นอกจากประเทศมหาอำนาจ เช่น สหรัฐฯ และสหภาพยุโรปที่มีบทบาทสำคัญในการเจรจาแล้ว ยังมีประเทศต่างๆ ที่รวมตัวกันเนื่องจากมีผลประโยชน์สอดคล้องกัน เพื่อผลักดันผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น

■ **กลุ่ม G-10** เป็นกลุ่มของประเทศผู้นำเข้าสินค้าเกษตรสำคัญ ประกอบด้วย ไอซ์แลนด์ อิสราเอล ญี่ปุ่น เกาหลี ลิคเนสไตน์ มอริเชียส นอร์เวย์ สวิตเซอร์แลนด์ และไต้หวัน โดยประเทศที่มีบทบาทค่อนข้างเด่นในกลุ่มนี้คือญี่ปุ่น โดยกลุ่ม G-10 มีท่าทีไม่ต้องการเปิดตลาดสินค้าเกษตรของตนในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้าอ่อนไหว เนื่องจากไม่ต้องการให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกรในประเทศ

■ **กลุ่ม G-33** เป็นกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นผู้นำเข้าสินค้าเกษตร ประกอบด้วยบาร์บาโดส เบนิน จีน อินเดีย อินโดนีเซีย จาไมกา เคนยา

เกาหลี มอริเชียส ไนจีเรีย ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ และแซมเบีย กลุ่ม G-33 มีท่าทีคล้ายคลึงกับ G-10 คือไม่ต้องการเปิดตลาดสินค้าอ่อนไหว เนื่องจากอาจเกิดผลกระทบต่อเกษตรกรในประเทศที่มีเป็นจำนวนมาก

■ **กลุ่ม G-20** เป็นกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาผู้ส่งออกสินค้าเกษตร ประกอบด้วยอาร์เจนตินา โบลิเวีย บราซิล ชิลี จีน คิวบา อียิปต์ กัวเตมาลา อินเดีย อินโดนีเซีย เม็กซิโก ไนจีเรีย ปากีสถาน ปารากวัย ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ แทนซาเนีย ไทย อุรุกวัย เวเนซุเอลา และซิมบับเว โดยกลุ่ม G-20 รวมตัวกันเพื่อผลักดันการเปิดตลาดสินค้าเกษตร และเรียกร้องให้ประเทศพัฒนาแล้วลดการอุดหนุนภายในสินค้าเกษตรลงเพื่อให้การค้าสินค้าเกษตรมีความเป็นธรรมมากขึ้น

■ **กลุ่ม Cairns** เป็นกลุ่มประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตร ประกอบด้วยอาร์เจนตินา ออสเตรเลีย โบลิเวีย บราซิล แคนาดา ชิลี โคลอมเบีย คอสตาริกา กัวเตมาลา อินโดนีเซีย มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ปารากวัย ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ ไทย และอุรุกวัย

โดยกลุ่ม Cairns มีท่าทีเช่นเดียวกับกลุ่ม G-20 คือต้องการให้มีการเปิดตลาดสินค้าเกษตรและการลดการอุดหนุนภายในลงในระดับสูง

จะเห็นได้ว่ากลุ่มประเทศต่างๆ ที่รวมตัวกันข้างต้น บางประเทศเข้าร่วมกลุ่มมากกว่าหนึ่งกลุ่ม และเป็นกลุ่มที่มีท่าทีขัดแย้งกัน เช่น อินเดีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย อยู่ทั้งในกลุ่ม G-20 และ G-33 ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากประเทศดังกล่าวต้องการใช้กลุ่ม G-20 ผลักดันให้สหรัฐฯ ลดการอุดหนุนภายในลงอย่างมาก และก็ใช้กลุ่ม G-33 เป็นพลังในการต้านการเปิดตลาดสินค้าอ่อนไหวของตน ซึ่งทำให้ที่ผ่านมากลุ่ม G-20 แม้จะมีท่าที ผลักดันการเปิดตลาดสินค้าเกษตรทั่วไปในระดับสูง แต่ก็ไม่สามารถมีท่าทีในเรื่องการเปิดตลาดสินค้าอ่อนไหวของประเทศกำลังพัฒนาได้

คำถาม

38

คำตอบ

สถานะล่าสุดของการเจรจารอบบิฮุน (รอบโดฮา) เป็นอย่างไร

(1) ความเป็นมา

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีพัฒนาการมาจากการทำความตกลงทั่วไป ว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า หรือแกตต์ (General Agreement on Tariffs and Trade : GATT) เมื่อปี พ.ศ. 2490 แต่มีสถานะเป็นสถาบัน จนกระทั่งประเทศสมาชิกได้เปิดการเจรจาการค้ารอบอุรุกวัย (พ.ศ. 2529) และผลการเจรจาส่วนหนึ่ง คือการก่อตั้ง WTO ขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 มีสมาชิกเริ่มแรก 81 ประเทศ และมีที่ตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยสิ้นเดือนกันยายน พ.ศ. 2551 มีสมาชิกทั้งสิ้น 153 ประเทศ

(2) สถานะล่าสุด

การเจรจารอบโดฮา ประเทศสมาชิกได้ประกาศเปิดการเจรจาการค้ารอบใหม่ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2544 ณ กรุงโดฮา ประเทศกาตาร์ ซึ่งเรียกการเจรจาการค้ารอบนี้ว่า Doha Development Agenda (DDA) เนื่องจากกำหนดให้มีการเจรจาลดภาษีสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมและประมง โดยให้ความสำคัญ

เป็นพิเศษกับส่งออกสำคัญของประเทศกำลังพัฒนา และกำหนดให้มีการยกเลิกการอุดหนุนการส่งออก และการลดการอุดหนุนภายในสำหรับสินค้าเกษตรของประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งถือเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศกำลังพัฒนาให้มีการเจรจาเปิดเสรีด้านการค้าบริการให้มากยิ่งขึ้นซึ่งครั้งแรกได้กำหนดเป้าหมายให้ปิดรอบการเจรจาภายในปี 2547 อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้การเจรจายังดำเนินต่อไป (รายละเอียดโปรดดูได้จาก www.dtn.go.th)

(3) ประเทศไทยกับองค์การการค้าโลก

ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของ WTO เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2538 โดยเป็นสมาชิกลำดับที่ 59 และมีสถานะเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง

ประเทศไทยจะได้รับผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการลดภาษีศุลกากร และการยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรของประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย และจากการเปิดเสรีตลาดการค้าบริการระหว่างประเทศ อันเป็นผลมาจากการเจรจารอบอุรุกวัย นอกจากนี้กฎระเบียบการค้าที่ได้รับการปรับปรุงให้ชัดเจนรัดกุมและเป็นธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

กระบวนการระงับข้อพิพาท ซึ่งบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศเล็กๆ เช่น ไทยที่จะไม่ถูกประเทศใหญ่ใช้อำนาจทางเศรษฐกิจบีบบังคับแต่ข้างเดียว ในขณะเดียวกันการเข้าเป็นสมาชิกก็ทำให้ไทยต้องมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเช่นเดียวกัน และจะต้องปรับตัวเพื่อสู้กับการแข่งขันที่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

คำถาม

39

คำตอบ

หากการเจรจารอบโดฮาสำเร็จ และมีผลบังคับใช้ ไทยคาดว่าจะได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

ผลประโยชน์หลักที่ไทยคาดว่าจะได้รับในเรื่องสำคัญ 3 เรื่อง เช่น

1) โอกาสขยายตลาดจะมีมากขึ้น เนื่องจากอัตราภาษีนำเข้าจะลดลง โดยเฉพาะในสินค้าสำคัญของประเทศคู่ค้าหลักทั้งสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตร เนื่องจากในปัจจุบัน อัตราภาษีนำเข้ายังอยู่ในอัตราที่สูง เช่น

- สหรัฐฯ สินค้ารองเท้า 60% สิ่งทอ 30% อาหารทะเลกระป๋อง 20%
- ญี่ปุ่น สินค้าข้าว 1,000%
- คานาดา เนื้อไก่ 150%

- เกาหลี มันสำปะหลัง 887%
- ใต้หวัน น้ำตาล 143% เป็นต้น

ดังนั้น หากภาชนำเข้าลดลง โอกาสในการขยายตลาดสินค้าของไทยในตลาดหลักจะมีมากขึ้นอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ จะทำให้ไทยมีโอกาสเปิดตลาดใหม่ๆ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาในกลุ่มแอฟริกา ลาตินอเมริกา และเอเชีย เนื่องจากประเทศกำลังพัฒนาในกลุ่มเหล่านี้ยังมีอัตราการนำเข้าเฉลี่ยในระดับที่สูงมาก โดยเฉพาะสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพ อาทิ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ เครื่องประดับ เป็นต้น ทั้งนี้ ประเทศกำลังพัฒนาในปัจจุบันมีอัตราการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 35 %

2) ด้านการแข่งขันทางการค้าจะมีความเป็นธรรมมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยที่ก่อให้เกิดการบิดเบือนทางการค้าจะลดลง หรือหมดไป โดยเฉพาะการอุดหนุนการผลิตสินค้าภายใน และการสนับสนุนการส่งออกของสินค้าเกษตรซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของไทย (มูลค่าส่งออกกว่า 3 พันล้านเหรียญสหรัฐ) ทั้งนี้ ในปัจจุบันประเทศไทยได้ให้การอุดหนุนอยู่มากโดยเฉพาะสินค้าข้าว น้ำตาล ไข่

ทั้งนี้ การอุดหนุนภายใน และการอุดหนุนการส่งออก เป็นการก่อให้เกิดการบิดเบือนทางการค้า

อันส่งผลให้ผลผลิตสินค้าเกษตรในตลาดโลกมีมาก และก่อให้เกิดภาวะราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกตกต่ำ (OECD ระบุว่า การอุดหนุนส่งออกทำให้ราคาสินค้าข้าวในตลาดโลกต่ำกว่าราคาค้นทุนถึง ร้อยละ 35) ผลที่ตามมาคือ ไทยไม่สามารถแข่งขันการค้าสินค้าเกษตรดังกล่าวไปยังตลาดโลกได้อย่างที่ควรจะเป็น อนึ่ง ในการเจรจาการค้าเกษตรที่ผ่านมา สมาชิก WTO ตกลงที่จะยกเลิกการสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรภายในปี 2013 ถือว่าเป็นครั้งแรกที่มีการตกลงกันเช่นนี้

3) โอกาสที่คนไทยจะสามารถเดินทางไปทำงานหรือดำเนินธุรกิจในต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะในสาขาที่มีความชำนาญ เช่น การโรงแรม ร้านอาหาร เป็นต้น

จากการคาดการณ์ของ World Bank ความสำเร็จของการเจรจารอบโดฮาจะส่งผลให้มูลค่าการค้าของโลกเติบโตถึง 300,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และรวมถึงมูลค่าการค้าของประเทศกำลังพัฒนาที่คาดว่าจะเติบโตถึง 90 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี 2015 และ ในส่วนของประเทศไทยรายได้แท้จริง (real income) จะเพิ่มขึ้นเป็น 7,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2015

คำถาม

40

คำตอบ

ลำดับขั้นการฟ้องร้องคดีใน WTO เป็นอย่างไร

กระบวนการระงับข้อพิพาทของ WTO ถือเป็นความสำเร็จที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของ WTO นับตั้งแต่ก่อตั้ง WTO ในปี 2538 จวบจนปัจจุบัน ได้มีคดีฟ้องร้องไปแล้วกว่า 360 คดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิก WTO มีความเชื่อมั่นว่า การตัดสินคดีของ WTO เป็นไปตามข้อกฎหมายและหลักฐาน โดยการเมืองไม่สามารถแทรกแซงได้ จึงมีความเป็นธรรมสูง

การฟ้องร้องคดีใน WTO ผู้ที่สามารถใช้สิทธิฟ้องร้องได้จะต้องเป็นประเทศสมาชิกเท่านั้น ซึ่งการฟ้องร้องคดีใน WTO มี 2 ลำดับขั้น คือ การฟ้องคดีต่อคณะผู้พิจารณา หรือ Panel ซึ่งเปรียบเสมือนศาลการค้าของโลก และองค์กรอุทธรณ์ ซึ่งเปรียบเสมือนศาลสูง

ผลจากการพิจารณาและตัดสินคดีโดยคณะผู้พิจารณา ถ้าหากประเทศคู่กรณีไม่อุทธรณ์ สมาชิก WTO ก็จะรับรองคำตัดสินดังกล่าว และถือว่าคำตัดสินนั้นเป็นที่สุดและมีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณี เว้นแต่ว่าสมาชิกทั้งหมด 153 ประเทศจะมีมติเอกฉันท์ไม่รับรองคำตัดสิน ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยากมาก

และหากประเทศคู่กรณีไม่เห็นด้วยกับคำตัดสินของคณะผู้พิจารณา ก็สามารถอุทธรณ์ต่อองค์กรอุทธรณ์ได้ และประเทศที่แพ้คดีจะต้องยกเลิกการกระทำที่ถูกตัดสินว่าขัดกับความตกลง WTO ทันที หรือภายในระยะเวลาที่กำหนด

คำถาม

41

คำตอบ

คดีสำคัญที่ไทยฟ้องชนใน WTO มีอะไรบ้าง

ตลอด 22 ปี นับแต่ WTO ได้ก่อตั้งมา ได้มีการคดีฟ้องร้องใน WTO ไปแล้วกว่า 360 คดี แสดงให้เห็นว่าสมาชิก WTO มีความเชื่อมั่นในการตัดสินคดีของ WTO ว่ามีความเป็นธรรมสูงสำหรับประเทศไทยนั้นได้เคยฟ้องร้องประเทศสมาชิกอื่นเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ โดยใช้ WTO เป็นเวทีฟ้องร้องประเทศที่ทำผิดกฎเกณฑ์ของ WTO และทำให้ผลประโยชน์ทางการค้าระหว่างประเทศของไทยได้รับความเสียหาย ซึ่งมีอยู่หลายกรณีที่เป็นคดีสำคัญที่ไทยฟ้องร้อง เช่น **คดีไก่หมักเกลือ** ที่ไทยร่วมกับบราซิลฟ้องร้องสหภาพยุโรป หรือ EU ที่เปลี่ยนแปลงพิภพอัตราศุลกากรสินค้าไก่หมักเกลือ เรียกเก็บอากรขาเข้าเพิ่มขึ้นจากประมาณร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 53

ทำให้ไก่หมักเกลือจากไทยต้องเสียภาษีสูงขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม และส่งผลให้ไทยต้องยกเลิกการส่งออกสินค้าไก่หมักเกลือไปสหภาพยุโรป นับตั้งแต่ปี 2545 คิดเป็นมูลค่าประมาณ 5,400 ล้านบาทต่อปี การกระทำของสหภาพยุโรปครั้งนี้เป็นการละเมิดพันธกรณีภายใต้ WTO โดยเรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่ผูกพันไว้ องค์การระงับข้อพิพาทของ WTO จึงได้ตัดสินให้ไทยชนะคดี ทำให้สหภาพยุโรปต้องลดภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจาก ไก่หมักเกลือของไทยเป็นร้อยละ 15 ตามอัตราที่ผูกพันไว้แต่เดิม

คำถาม

42

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชภายใต้
องค์การการค้าโลกคืออะไร

คำตอบ

โดยปกติแล้วรัฐบาลแต่ละประเทศมีสิทธิ์ที่จะกำหนดมาตรฐานด้านสุขอนามัยของพืชและสัตว์เพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตหรือสุขภาพของคน สัตว์หรือพืช โดยความตกลงมาตรฐานสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชภายใต้ของ WTO เป็นหลักการพื้นฐานกำกับให้ประเทศสมาชิกใช้มาตรการดังกล่าวตามความจำเป็น และเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยต่อสุขภาพและชีวิตของคน สัตว์

หรือพืชเท่านั้น และไม่เกินไปเพื่อกีดกันทางการค้าในลักษณะแอบแฝง โดยความตกลงฯ กำหนดให้สมาชิกจะต้องไม่เลือกปฏิบัติระหว่างประเทศสมาชิกที่มีปัญหาในลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน เช่น ประเทศ A และ B ประสบปัญหาใช้หวัดนก หากประเทศ C ไม่อนุญาตให้นำเข้าสัตว์ปีกจากประเทศ A ก็จะต้องห้ามนำเข้าจากประเทศ B ด้วย เป็นต้น

ทั้งนี้ ความตกลงดังกล่าวสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกใช้มาตรการโดยอิงกับมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตาม สมาชิกสามารถใช้มาตรฐานที่สูงกว่ามาตรฐานสากลได้ หากมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์สนับสนุนอย่างเพียงพอ หรือมีการประเมินความเสี่ยงแล้วพบว่า หากไม่ใช้มาตรฐานในระดับสูงอย่างเพียงพอ ก็จะมีความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพหรือชีวิตคน สัตว์หรือพืช

การค้าและสิ่งแวดล้อมภายใต้ WTO มีความสำคัญอย่างไร

ปัจจุบันประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาแล้วได้พยายามนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาใช้เป็นมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอีกประการหนึ่ง ทั้งนี้เพราะผู้บริโภคทั่วโลกเริ่มตระหนักถึงเรื่องสิ่งแวดล้อมและให้ความสำคัญมากขึ้นในหลายๆ ด้านรวมถึงการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าด้วย จึงส่งผลให้สิ่งแวดล้อมมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ทั้งในการผลิตและการค้าสินค้า WTO เองก็ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้เช่นกัน โดยได้มีประเด็นการเจรจาอยู่ 3 เรื่องคือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์ WTO กับ มาตรการการค้าภายใต้ความตกลงสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ
2. กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างฝ่ายเลขาธิการของความตกลงพหุภาคีเรื่องสิ่งแวดล้อมต่างๆ (Multilateral Environmental Agreements: MEAs) และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมของ WTO และหลักเกณฑ์ในการให้สถานะผู้สังเกตการณ์แก่ MEAs
3. ลดหรือยกเลิกมาตรการภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีสำหรับสินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อม

ซึ่งประเด็นสุดท้ายนี้ เป็นประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากสามารถเห็นผลในเชิงรูปธรรมได้ชัดเจน

ที่ผ่านมา ในการเจรจาเรื่องสิ่งแวดล้อมภายใต้ WTO ประเทศสมาชิกมีความต้องการที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องในการให้คำจำกัดความของสินค้าสิ่งแวดล้อม หรือวิธีการลดภาษีประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะสหภาพยุโรปได้พยายามผลักดันให้มีการเจรจาเรื่องสิ่งแวดล้อม เพราะต้องการรักษาสภาพแวดล้อมไปพร้อมกับขยายการค้า และให้มีการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันในการรักษาสิ่งแวดล้อมของโลก ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาต่างมีข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน เช่น ยังไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม และยังไม่มีความหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวด อีกทั้งยังเกรงว่าประเทศพัฒนาแล้ว อาจใช้เรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นข้ออ้างในการกีดกันการค้า จึงทำให้การเจรจาไม่สามารถตกลงกันได้จนถึงปัจจุบันนี้ และยังคงเป็นเรื่องที่ต้องมีการเจรจากันต่อไป

คำถาม

44

มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด ภายใต้ WTO
มีประโยชน์อย่างไร

คำตอบ

ในการประกอบการค้าระหว่างประเทศ อาจมีกรณีการทุ่มตลาด ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม เพราะมีผลให้อุตสาหกรรมภายในประเทศ ผู้นำเข้าได้รับความเสียหาย เกิดผลกระทบต่อบรรยากาศธุรกิจ และการค้าของประเทศคู่แข่งขึ้นด้วยเหตุนี้ WTO จึงอนุญาตให้ประเทศผู้นำเข้าที่ถูกทุ่มตลาดสามารถเก็บอากรเพื่อตอบโต้ได้ แต่ต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่ WTO กำหนดไว้เท่านั้น ไม่สามารถเรียกเก็บอากรตามอำเภอใจได้ ซึ่งประเทศผู้นำเข้าจะตัดสินใจเก็บอากรตอบโต้ ต่อเมื่อพิจารณาได้ว่า

1. มีการทุ่มตลาดในสินค้าที่ถูกยื่นขอให้ไต่สวนจริง
 2. มีความเสียหายเกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศผู้นำเข้า
 3. ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทุ่มตลาด
- การเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดนี้ WTO กำหนดให้เรียกเก็บได้ไม่เกิน 5 ปี และผู้มีส่วนได้เสียซึ่งได้แก่ผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้า หรือผู้ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันของประเทศผู้นำเข้า สามารถยื่นขอให้ประเทศผู้นำเข้าทบทวนเพื่อยุติการเก็บ

อากรตอบโต้การทุ่มตลาด หรือลด หรือเพิ่มภาษีอากรการตอบโต้ที่เรียกเก็บได้ แต่จะต้องมีเหตุผลและข้อมูลสนับสนุนด้วย ซึ่งในกรณีของประเทศไทย ผู้ประกอบการที่ได้รับความเดือดร้อน จากสินค้านำเข้าที่ทุ่มตลาด หรือสินค้าของตนถูกเก็บอากรตอบโต้โดยไม่เป็นธรรม สามารถร้องเรียนได้ที่กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

คำถาม

45

ความตกลงเกษตรในรอบอุรุกวัยมีสาระสำคัญอย่างไร

คำตอบ

ประเทศไทยเรานั้นมีความสามารถในการส่งออกสินค้าเกษตรเป็นอันดับต้นๆ ของโลก จึงได้ให้ความสำคัญกับการเจรจาสินค้าเกษตรภายใต้ WTO มาโดยตลอด ทำให้มีการเจรจาเรื่องสินค้าเกษตรอย่างเป็นทางการในการเจรจาอบอุรุกวัย ที่ประเทศอุรุกวัย เมื่อเดือนกันยายน 2529 และสามารถสรุปข้อตกลงได้ที่การประชุมรัฐมนตรีที่เมืองมาราเคซ ประเทศโมร็อกโค ในปี 2537 ซึ่งความตกลงเกษตรนี้มีข้อผูกพันที่ประเทศไทยและประเทศสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามอยู่ 3 หัวข้อหลักๆ คือ

หนึ่ง : การเจรจาเปิดตลาด

สอง : การลดการอุดหนุนภายใน และ

สาม : การลดการอุดหนุนส่งออก

โดยข้อผูกพันเรื่องการเจรจาเปิดตลาดนั้น จะแบ่งการเจรจาเป็นเรื่องลดภาษีศุลกากร และเรื่องการปรับเปลี่ยนมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรที่ใช้กับสินค้าเกษตร ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกตกลงให้ประเทศพัฒนาแล้วต้องลดภาษีลงเฉลี่ยร้อยละ 36 ภายใน 6 ปี และสินค้าแต่ละรายการจะต้องลดลงอย่างน้อยร้อยละ 15 ส่วนประเทศที่กำลังพัฒนาต้องลดภาษีลงเฉลี่ยร้อยละ 24 ภายใน 10 ปี และสินค้าแต่ละรายการจะต้องลดลงอย่างน้อยร้อยละ 10 สำหรับเรื่องการปรับเปลี่ยนมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากร อาทิเช่น ห้ามการนำเข้า และห้ามขยายโควตานำเข้า เป็นต้น

ในส่วนการลดการอุดหนุนการผลิตภายในประเทศสมาชิกต้องลดการอุดหนุนภายในที่บิดเบือนตลาด โดยประเทศพัฒนาแล้วยอมลดการอุดหนุนภายในลงร้อยละ 20 ภายใน 6 ปี และประเทศกำลังพัฒนาตกลงในอัตราร้อยละ 13 ภายใน 10 ปี ส่วนการลดการอุดหนุนส่งออก ประเทศพัฒนาต้องลดปริมาณสินค้าเกษตรลงร้อยละ 21 และลดจำนวนเงินอุดหนุนลงร้อยละ 36 ภายใน 6 ปี ทั้งนี้ประเทศกำลังพัฒนาต้องลดปริมาณที่ให้การอุดหนุนส่งออกลงร้อยละ 14 และลดจำนวนเงินอุดหนุนลงร้อยละ 24 ภายใน 10 ปี

การค้า ระหว่างประเทศ

คำถาม

46

จะทราบภาชนำเข้าสินค้าจากประเทศต่างๆ ได้อย่างไร

คำตอบ

ทราบภาชนำเข้าจากประเทศต่างๆ ได้โดยนำรหัสสินค้า HS-CODE ที่ท่านต้องการทราบภาชนำเข้าในช่อง search จากเว็บไซต์ www.dephtai.go.th และเข้าไปยังหัวข้อ ความรู้เพื่อการส่งออก และเข้าไปที่หัวข้อ ภาชนำเข้าของประเทศต่างๆ จากนั้นเลือกประเทศที่ท่านต้องการทราบภาชนำเข้า

คำถาม

47

จะทราบรหัสพิกัดภาษีศุลกากร (HS - CODE) ของสินค้าที่ต้องการนำเข้า/ส่งออกได้อย่างไร

คำตอบ

1. สามารถสอบถามได้ที่ FTA Call Center โทร. 02-507-7555 (ในกรณีขอทราบเพียง 1-2 รายการ)
2. สามารถเข้ารับบริการได้ที่ห้องสมุดพิชิตพาณิชย์ลักษณ์ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
3. สามารถค้นหารหัสพิกัดภาษีศุลกากร (HS - CODE) ได้ด้วยตัวท่านเองจากเว็บไซต์กรมศุลกากร www.customs.go.th หรือสอบถามได้ที่กรมศุลกากร 02-2490431-40

คำถาม

48

รายชื่อของผู้นำเข้าและ ส่งออก ไปยังประเทศต่างๆ จะสามารถหาได้จากที่ใด

คำตอบ

สามารถติดต่อขอรับรายชื่อดังกล่าวได้จากห้องสมุดพิชิตพาณิชย์ลักษณ์ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ในวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 8.30 - 12.00 น. และ 13.00 - 16.30 น.

คำถาม

49

ขอทราบรายละเอียดงานสัมมนาต่างๆ ที่ทางกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศจัดขึ้น ได้อาจากแหล่งข้อมูลใดบ้าง

คำตอบ

สามารถทราบข่าวงานสัมมนาต่างๆ ได้จากทางเว็บไซต์กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (www.dtn.go.th) และทางวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ต่างๆ หรือโทรเข้ามาสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ Call Center 02-507-7555

อยากรู่ว่าทำไมดุลการค้าของไทยกับจีนในปี 2549 ของแต่ละฝ่าย จึงบอกว่าต่างฝ่ายต่างขาดดุลซึ่งกันและกัน เป็นอย่างไร

ดุลการค้าปี 2549 ของทั้งสองฝ่ายต่างขาดดุลซึ่งกันและกัน สาเหตุสำคัญที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

1. การแจ้งราคาสินค้า ในบางครั้งเมื่อผ่านด่านศุลกากรเข้าอีกประเทศหนึ่ง อาจมีบางสินค้าที่เจ้าหน้าที่ของประเทศนั้นขอให้ทำการประเมินราคาใหม่เนื่องจากราคาตามใบขนเจ้าหน้าที่คิดว่าต่ำเกินไปความเป็นจริง ซึ่งหากมีกรณีนี้เกิดขึ้นก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มูลค่านำเข้าของสินค้านั้น ต่างจากมูลค่าที่ประเทศผู้ส่งออกบันทึก

2. เวลาที่บันทึก อาจมีส่วนที่เหลื่อมกัน อันเกิดจากระยะเวลาที่ใช้ในการขนส่ง

3. การส่งสินค้าอาจเป็นการส่งจากประเทศที่ 3 (เช่น สิงคโปร์) ไม่ใช่เป็นการส่งโดยตรงแต่ในใบขนส่งจะระบุว่าประเทศไทยเป็น country of origin

ทำให้บางครั้งอาจลงสถิติว่านำเข้าจากประเทศไทย ในขณะที่จากไทยจะเป็นส่งไปประเทศที่ 3 แล้วประเทศที่ 3 ส่งต่อไปไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกี่ยวกับสินค้าเลย

ส่วนประชาสัมพันธ์และประสานการมีส่วนร่วม สำนักบริหารกลาง
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์